

BUDSJETT & ØKONOMIPLAN

2018-2021

Hemnes kommune
Skaperglede mellom smul sjø og evig snø

Kapittel 1 Vedtak

(1) Budsjett 2018, Økonomiplan 2018-2021

Budsjett 2018 og økonomiplan 2018-21 vedtas med de driftsrammer, utgifter og inntekter som framgår av tabellene i kapittel 4, samt investeringsbudsjett kapittel 5.

(2) Lån til investeringer

Lån til investeringer kr 39 778 000.

Tekst	2018	2017
a. Vann(*)	Kr 2 750 000	Kr 3 050 000
b. Avløp(*)	Kr 4 200 000	Kr 12 475 000
c. Uspesifiserte lån	Kr 32 828 000	Kr 23 080 000

(*) Det er en del endringer på gjennomføringer av vann- og avløps-prosjektene og dette er tallene som ligger inne i eksisterende økonomiplan. Endringene vil bli fremlagt i egen sak for vedtak av handlingsprogrammet.

(3) Delegert myndighet og fullmakt

Delegert myndighet er fastsatt i delegeringsreglementet og finansreglementet.

(4) Betalingssatser for kommunale barnehager

Betalingssatser for kommunale barnehager skal være maksimalpris

Tekst	2018	2017
a. Opphold 5 dager pr uke	Kr 2 910	Kr 2 730
b. Opphold 4 dager pr uke	Kr 2 328	Kr 2 184
c. Opphold 3 dager pr uke	Kr 1 746	Kr 1 638
d. Opphold 2 dager pr uke	Kr 1 164	Kr 1 092
e. Opphold ekstradag (ingen søskenmod)	Kr 200	Kr 180
f. Søskenmoderasjon 50 % fra 2. barn og 75 % fra 3. barn		
g. Det beregnes 11 betalingsmåneder der juli er betalingsfri måned		
h. For sen henting i barnehage – gebyr pr påbegynt kvarter kr 110		

(5) Driftsstøtte til private barnehager

I 2018 avsettes kr 2 014 007 til kommunal drift og støtte private barnehager.

(6) Betalingssatser for skolefritidsordningen

SFO ordningen tilbyr samme struktur, prisene økes med 2,6 %:

Plass	Sats pr måned 2018	Sats pr måned 2017	Tid
Helplass	Kr 2 565	Kr 2 500	(07:00-16:30)
Halvplass	Kr 1 334	Kr 1 300	(inntil 12,5 timer pr uke)
Tilleggplass	Kr 2 565	Kr 2 500	
Dagplass	Kr 385	Kr 375	(07:00-16:30) (*)
For sen henting i SFO – gebyr pr påbegynt kvarter kr 110			

(*) enkeltdager, ferie og fridager forutsatt at minimum 3 elever ønsker dagplass

(7) Betalingssatser for Kulturtjenesten

Uendret i 2016 og 2017, foreslår følgende økning for 2018:

Billetter folkebad	2018	2017
a. Voksne	Kr 75	Kr 50
b. Barn	Kr 25	Kr 20
c. Familie	Kr 100	Kr 100

Egenandel musikkskolen økes med 2,6 %:

Musikkskolen	2018	2017
a. Voksne	Kr 4 950	Kr 4 825
b. Barn	Kr 2 257	Kr 2 200
c. Søskenmoderasjon	50 %	50 %
d. Instrument	Kr 785	Kr 765
e. Korps pr medlem	Kr 1 206	Kr 1 175
f. Gruppeundervisning	Kr 1 693	Kr 1 650

PROSEDYRE Utleielokaler i Hemnes Kommune

Formål: Prosedyren skal sikre at kommunestyrets vedtak på priser blir fulgt for alle kommunale utleiearealer. Den skal også sikre at leietakere blir rett behandlet og at lokalene er tilgjengelig for kommunens innbyggere.

Omfang/ virkeområdet: Alle kommunale utleielokaler-bygg-omsorgsboliger.

Ansvar: Tekniske tjenester har alt ansvar for utleie i Hemnes kommune med unntak av ungdomskubbene som selv leier ut sine lokaler etter bestemmelser vedtatt av OKU, alt på skolene leies ut av skolene med unntak av gymsal og basseng, møterom på rådhuset leies ut av servicekontoret.

Ved utleie av kantine på sykehjemmene har beboeren fortrinnsrett med unntak av f.eks. konfirmasjoner osv.

Aktivitet beskrivelse: All leie til organisert kultur og idrettsaktivitet for barn og ungdom opp til 20 år i regi av lag, kulturgrupperinger og foreninger er gratis. Dette gjelder også avvikling av terminfestede kamper og turneringer.

Bruk av lokaler til politisk møtevirksomhet er gratis.

Ved utleie til personer, lag og foreninger som ikke er tilhørende i Hemnes Kommune, doubles utleiesatsene, det betales for alle aldersgrupper.

Det kan nektes utleie hvis dette ikke er forenlig med kommunens egen bruk av lokalet, eller hvis utleien vurderes risikofull for bygningen. Inventar og utstyr fra kommunale utleieenheter leies ikke ut.

Uenighet mellom utleier og leietaker kan ankes inn for formannskapet.

Søknader:

Idrett bygg: Hall, gymsal og basseng har søknadsfrist 15. mai og tildeles ca. 1. juni, ledig tid tildeles til en hver tid etter dette.

Annen utleie: tildeles etter først til mølla prinsipp. Ved inntektsbringende arrangement må annen fast utleie vike.

Konfirmasjoner: Søknader om leie av lokaler til konfirmasjon må være levert innen 30. august året før for ønske om leie. Det blir avholdt trekning 1. september i forholdt til hvem som får leie.

Omsorgsbolig: Søknaden skrives på søknadsskjema for omsorgstjenester, leveres tildelingskontoret som behandler søknaden. Tekniske tjenester skriver kontrakt og fakturerer.

Samfunnshuset Korgen: Kulturskolen skal innen utgangen av august ha skissert sine behov for leie av samfunnshuset, slik at dette kan tilpasses best mulig med øvrig utleie.

Kantine omsorgssentrene: Omsorgssentrene har første rett til leie

Kontrakter:

- Ved leie av lokaler opprettes kontrakt fra forsystemet Facilit, utleiereglement og branninstruks sendes leietaker for underskrift.
- Saksbehandler bestiller varme og ventilasjon via Facilit.

- Nøkkel utleveres når kontrakt er underskrevet. Renholdsavdeling sjekker lokalene før og etter utleien.
- På utleiebolig møtes saksbehandler og leietaker for kontraktskriving og nøkkelutlevering.

Fakturering: Utføres gjennom forsystemet Facilit og produseres gjennom Unique av økonomiavdelingen.

Husleie Svartebukta sceneanlegg

Sted	2018	2017
a. Svartebukta scene + toaletter pr døgn	Kr 1 100	Kr 1 021
b. Svartebukta scene + toaletter hel helg	Kr 1 572	Kr 1 553
c. Toaletter pr. gang	Kr 250	

Husleie Olsenhågen

Sted	2018	2017
a. døgnleie kafe	Kr 1 100	Kr 1 072
b. helgepris kafe	Kr 1 257	Kr 1 225
c. timepris kafe	Kr 100	

Korgen samfunnshus

Husleien Korgen samfunnshus økes med 2,6 % fra 01.01.2018:

Sted	2018	2017
a. Storsal inkl. kjøkken pr dag	Kr 1 592	Kr 1 552
b. Korgen samfunnshus storsal inkl. kjøkken, fra fredag til søndag	Kr 2 095	Kr 2 042
c. Hall, kjøkken, lillesal pr dag	Kr 1 100	Kr 1 072
d. Hall, kjøkken, lillesal, fra fredag - søndag	Kr 1 572	Kr 1 532
e. Timeleie	Kr 100	

Husleie Bleikvassli skole økes med 2,6 % til følgende satser fra 01.01.2018:

Sted	2018	2017
a. Samfunnsal m/kjøkken pr dag	Kr 1 592	Kr 1 552
b. Samfunnsal m/kjøkken, fra fredag - søndag	Kr 2 095	Kr 2 042
c. Samfunnsal m/kjøkken off.fest	Kr 3 038	Kr 2 961
e. Bleikvassli skole samfunnsal timepris	Kr 100	

Husleie Hemnes sentralskole økes med 2,6 % til følgende satser fra 01.01.2018

Sted	2018	2017
a. Aulaen pr dag	Kr 1 592	Kr 1 552
b. Kjøkken og miljørom pr dag	Kr 1 100	Kr 1 072
c. Aula inkl. kjøkken.	Kr 2 095	Kr 2 042
d. Miljørom inkl. kjøkken	Kr 1 257	Kr 1 225
e. Aula timepris	Kr 100	

Husleie skoler, rådhus, basseng ol. økes med 2,6 % fra 01.01.2018:

Sted	2018	2017
a. Møterom, klasserom, grupperom scene etc. pr gang	Kr 133	Kr 130
b. Gymsal m/garderober til trening pr time	Kr 121	Kr 118
c. Svømmebasseng m/garderober pr time	Kr 337	Kr 328
d. Kommunale kantiner pr. dag	Kr 1 100	Kr 1 072
c. Kommunale kantiner fra fredag til søndag	Kr 1 257	Kr 1 225
f. Kommunale kantiner pr. time	Kr 100	
g. garderober gymsaler	Kr 255	
h. leie av kjøkken (f.eks aula eller samf.del)	Kr 600	
i. leie av kjøkken (f.eks aula eller samf.del) hel helg	Kr 1000	

Husleie idrettshall økes med 2,6 % fra 01.01.2018:

Sted	2018	2017
a. Hall m/garderober pr time	Kr 194	Kr 189
b. Større idrettsarrangement hvor forutsatt fortjeneste pr dag	Kr 4 693	Kr 4 574
c. Kommersielle formål, messer, konserter mv pr dag	Kr 8 480	Kr 8 265
d. Leie av golvplater (leietaker legger ut og tar inn platene) pr gang	Kr 3 260	Kr 3 177

(8) Betalingssatser for pleie og omsorgstjenester

Betalingssatser for pleie og omsorgstjenester økes med 2,6 % fra 01.01.2018:

Praktisk bistand, betalingssatser pr time:

Grunnlag	Maks pr måned	2018	2017
0-2 G	Kr 200	Kr 93	Kr 91
2-3 G	Kr 1 490	Kr 93	Kr 91
3-4 G	Kr 2 625	Kr 169	Kr 165
4-5 G	Kr 3 610	Kr 218	Kr 212
5 G+	Kr 4 057	Kr 246	Kr 240

Betalingssatser for abonnementsordning for beboere i døgnbemannede bolig pr. måned økes med 2,6 % fra 01.01.2018:

Satsen for 0-2 G er kr 200 i 2017, og fastsettes i forskrift for 2018.

Grunnlag	2018	2017
0-2 G	Kr 200	Kr 200
2-3 G	Kr 1490	Kr 1 452
3-4 G	Kr 2625	Kr 2 558
4-5 G	Kr 3610	Kr 3 519
5 G+	Kr 4057	Kr 3 954

Salg av mat:

Måltid	2018	2017
a. Frokost/lunsj/kveldsmat	Kr 36	Kr 46
b. Middag	Kr 93	Kr 91
c. Tillegg for matombringing	Kr 11	Kr 11
D. Matombringing ½ porsjon middag inkl. emballasje	Kr 71	Kr 69

Dagplass:

Type	2018	2017
Dagplass	Kr 142	Kr 138

Utleie av trygghetsalarmer

Alternativ	2018	2015
Leie pr måned(*)	Kr 155	Kr 151

(*) Montasje av trygghetsalarm blir fakturert etter medgått tid

Institusjonsopphold:

Langtidsopphold 75 % av folketrygdens grunnbeløp og 85 % av inntekter utover folketrygdens grunnbeløp.

Korttidsopphold:

Alternativ	2018	2017
Døgnopphold pr døgn	Kr 155	Kr 155
Døgnopphold/nattopphold pr gang	Kr 80	Kr 80

Prisene fastsettes i forskrift. Etter 60 døgn betaler pasienten som ved langtidsopphold. Avlastning er gratis.

Husleie pr måned i kommunalt eide boliger som pleie og omsorgstjenesten disponerer økes med inntil 2,6 % (konsumprisindeks) fra 01.01.2018:

Hemnesberget	2018	2017
Myraveien 1A-D	Kr 5 855	Kr 5 707
Myraveien 2B-I	Kr 5 855	Kr 5 707
Myraveien 2 Oms.bolig stor inkl. strøm	Kr 8 286	Kr 8 076
Myraveien 2, Oms.bolig liten inkl. strøm	Kr 7 215	Kr 7 032
Kirkegata 1A–C, 9 enheter	Kr 6 994	Kr 5 707(*)

Skrivefeil i 2017, er fakturert med Kr 6 817(*)

Finneidfjord	2018	2017
Nordmarkveien 26A-C	Kr 5 855	Kr 5 707

Korgen	2018	2017
Aspmoen 20 A-D	Kr 6 518	Kr 6 353
Aspmoen 44 A-D Eldrebolig inkl. strøm	Kr 8 286	Kr 8 076
Aspmoen 44 oms.bolig stor inkl. strøm	Kr 8 286	Kr 8 076
Aspmoen 44 oms.bolig liten inkl. strøm	Kr 5 048	Kr 4 920

Bleikvasslia	2018	2017
Eldrebolig nr 1 A-C	Kr 5 855	Kr 5 707
Bjerka	2018	2017
Nermogata 27 A-C	Kr 5 855	Kr 5 707

(9) Stønadsatser sosialtjenesten

Satsene for 2018 fastsettes av staten

Alternativ	2018	2017
a. Enslige	Kr 5 950	Kr 5 950

b. Ektepar/samboere	Kr 9 950	Kr 9 950
c. Ektepar/samboende – en person i bofelleskap	Kr 4 950	Kr 4 950
d. Barn 0-5 år	Kr 2 300	Kr 2 300
e. Barn 6-10 år	Kr 3 000	Kr 3 000
f. Barn 11-17	Kr 3 900	Kr 3 900

(10) Skattesatser i Hemnes kommune for 2018

Ved utskriving av forskuddstrekk og forskuddsskatt vedtas følgende satser

Alternativ	Sats
a. Formueskatt	Med høyeste lovlige sats
b. Inntektsskatt for personlige skatteyttere	Med høyeste lovlige sats
c. Inntektsskatt for etterskuddspliktige	Med høyeste lovlige sats
d. Naturressursskatt	Med gjeldende satser

For skatteåret 2018 fatter Hemnes kommunestyret følgende vedtak om eiendomsskatt – jfr. Lov om eiendomsskatt:

A. Virkeområde:

For skatteåret 2018 skal det skrives ut eiendomsskatt på «verk og bruk og anna næringseigedom i heile kommunen», jf. § 3 første ledd, bokstav d.

B. Eiendomsskattesats:

Den alminnelige eiendomsskattesatsen for 2018 er 7 promille, jf. § 11 første ledd.

C. Takstvedtekter:

Takstvedtektene for eiendomsskatt i Hemnes kommune vedtatt i kommunestyret 13. desember 2012 gjeldende f.o.m. 1.1.2013.

D. Terminer:

Skatten skrives ut i 3 terminer à 4 måneder der forfall for første termin er 20. mars, andre termin 20. juli og tredje termin 20. november, jf. § 25 første ledd.

E. Takster:

Takstene fastsatt med virkning for skatteåret 2010 for verker og bruk, og takstene fastsatt med virkning for skatteåret 2011 for øvrige næringseiendommer, skal gjelde frem til kommunestyret fatter vedtak om ny alminnelig taksering eller kontorjustering, jf. § 8 A-4.

Unntaket er omtaksering ved endringer av betydning på eiendommene, jf. § 8 A-3, pkt 5 og 6.

(11) Gebyrregulativ for plan- og bygningssaker etter plan- og bygningslovens § 109

Grunnbeløpet (G), som danner grunnlag for forskrift for kommunale gebyrer for plansak, utslippssak og byggesak økes med 3 % fra 01.01.2018

Alternativ	2018	2017
Gebyr plansak, utslippssak og byggesak	Kr 1356,5	Kr 1 317

(12) Vanngebyr

Vanngebyrene økes med 5 % fra 01.01.2018:

Alternativ	2018	2017
Abonnementsgebyr vann	Kr 1590	Kr 1 514
Enhetspris pr m3	Kr 13,80	Kr 13,14
Måleleie tom 39 mm	Kr 290	Kr 276
Måleleie tom 40-150 mm	Kr 501	Kr 478
Måleleie > 150 mm	Kr 559	Kr 532

Alle priser er eks. mva.

(13) Avløpsgebyr

Avløpsgebyrene økes med 5 % fra 01.01.2018:

Alternativ	2018	2017
Abonnementsgebyr avløp	Kr 2 570	Kr 2 447
Enhetspris pr m3	Kr 18,72	Kr 17,84

Alle priser er eks. mva.

(14) Feie og tilsynsgebyrer

Feie- og tilsynsgebyrene økes med 0 % fra 01.01.2018:

Alternativ	2018	2017
a. Feiegebyr bolig 1 pipe	Kr 530	Kr 530
b. Feiegebyr bolig 2 piper eller flere pr pipe	Kr 267	Kr 267(*)
c. Bekstøfjerning pr gang	Kr 852	Kr 852
d. Rengjøring ildsted serviceoppdrag inkl. bil (trykkprøving, feiing av fyrkjel m.v.) pr time	Kr 654	Kr 654

Alle priser eks. mva.

* For 2017 var det en skrivefeil for gebyr ekstrapipe. Den var oppgitt til Kr 256, men skulle være Kr 267.

(15) Løypekort skuter

Det er inne 3 klager til behandling av fylkesmannen og det kan bli endringer i løpet av året alt etter hvordan det går med klagesakene. Det legges derfor til grunn samme prisnivå som i 2017.

Alternativ	2018	2017
Sesongkort:	Kr 700	Kr 700
Helgekort (fredag - søndag)	Kr 175	Kr 175
Ukekort	Kr 280	Kr 280
Dagskort	Ikke tilbudt	Kr 105

Alle priser ink. mva.

(16) Renovasjon

Gebyrsatsene ble godkjent i representantskapsmøtet som ble avholdt 27. okt 2017 i Helgeland avfallsforedling (HAF). Etter konkursen av RenoNorden vil det bli en økning av gebyr for renovasjonen i 2018. I budsjettet til HAF legges det opp til en økning på 12% fra 2017, og prisen vil da være som følger:

RENOVASJONGEBYRER PR.ÅR I 2018

	Rabatt	1 Abonnent			Abonnenter som deler dunk		
	Tillegg	Standard	Lite	Stort	Standard	Lite	Stort
Gebyrgrunnlaget		3 636	3 636	3 636	3 636	3 636	3 636
Gebyr		3 636	3 636	3 636	3 636	3 636	3 636
Reduksjon/tillegg av gebyrgrunnlaget							
Reduksjon for liten beholder, (av gebyrgrunnlaget)	-20 %		-727			-727	
Tillegg for stor beholder (av gebyrgrunnlaget)	30 %			1 091			1 091
Reduksjon for deling (av gebyr inkl.sluttbeh.avgift)	-5 %				-182	-182	
Gebyrer uten heimekompostavtale eks. avgifter		3 636	2 909	4 727	3 453	2 726	4 544
Gebyrer u/heimekom og m/ mva.		4 544	3 636	5 908	4 316	3 408	5 680
Reduksjon for heimekompostavtale, eks mva	-20 %	-727	-727	-727	-727	-727	-727
Gebyrer med heimekompostavtale eks. avgifter		2 909	2 182	4 000	2 726	1 999	3 817
Gebyrer m/heimekom og m/ mva.		3 636	2 727	4 999	3 408	2 499	4 771

Deling av container:	10 % rabatt på standard gebyr:	Eks mva	Inkl mva
14-dagers renovasjon med kompostavtale:	Lite abonnement med kompostavtale:	kr -364	kr -454
Egen papirdunk:		kr 2 182	kr 2 727
Dunk tilbake på oppstillingsplass:		kr 243	kr 304
Ekstra stort abonnement	60 % tillegg til standardgebyr	kr 416	kr 519
		kr 5 817	kr 7 271

SEPTIKGEBYRER 2018: (tømming annet hvert år)

Alle boenheter tilknyttet inntil 4 m3 tank:	Pr. tømming	kr 1 685	kr 2 106
Septikgebyr, stortanker:	Pr. tømming	kr 461	kr 577
Tillegg for traktortømming	Pr. tømming	kr 1 200	kr 1 500

Fritidsrenovasjon

Fritidsbolig nr 1		kr 898	kr 1 122
Fritidsbolig nr 2	50% rabatt	kr 449	kr 561

Kapittel 2 Mål og rammer

Utgangspunkt: Kommunestyrevedtak. Sak 32/17. Økonomiplan 2018-2021, planrammer, mål og bestillinger.

Innledning.

Dette kapittelet utdypes i vedlagte utredninger:

- o Muligheter og begrensinger som følger av demografisk utvikling
- o Behov for institusjonsplasser, hjemmetjenester og botilbud
- o Skisse til vurdering av kommunens behov for og bruk av arealer
- o Skisse til strategisk plan for digitalisering av kommunale tjenester

Kommunestyrets mål og rammer er utformet for å sikre en bærekraftig utvikling av Hemnes kommune. Under behandlingen av mål og rammer i juni d.å., sak 32/17, konkluderte kommunestyret med at det ikke ville være realistisk å videreføre alle måltallene i gjeldende økonomiplan.

Flere måltall ble justert til først å gjelde etter neste økonomiplanperiode. Den viktigste årsaken til dette er en reduksjon i kraftinntekter på ca. **25** mill. kr. f.o.m budsjettåret 2017 t.o.m 2021. Størstedelen av reduksjonen kommer i årene 2017 og 2018. Kraftinntektene har vært brukt til å saldere avviket mellom utgiftsbehovet de enkelte enheter tildeles ressurser til og enhetenes faktiske driftsnivå. Rådmannen anses utfordringene som så store at det må legges til rette for nye/ endrede politiske prioriteringer. Driftsnivået må reduseres betydelig i forhold til dagens nivå og tilpasses til det utgiftsbehovet den enkelte enhet vil få (basert på demografisk utvikling).

I påvente av politisk avklaring må manglende driftstilpasninger til utgiftsbehov finansieres over fond. Fondene vil «tømmes» i løpet av få år.

Det avgjørende spørsmålet da blir: Ønsker Hemnes kommunestyre at Hemnes skal bestå som egen kommune i fremtiden?

Hvis svaret fortsatt er ja må kostnadsnivået tilpasses inntektsnivået og det må avsettes ressurser til utvikling av kommunen. Dette forutsetter politiske grep.

Rådmannens forslag er å:

1) Gjennomføre en grundig politisk prosess våren 2018 med sikte på å finne løsninger på den økonomisk ubalansen som fremkommer i budsjettdokumentet. Finansiering av politiske arbeidsmøter er innarbeidet i rådmannens forslag til budsjett 2018. Mål: Politisk forankrede løsninger.

2) Fortsette pågående omstilling. Strategien er kontinuerlig forbedring, inkludert digitalisering og automatisering. Uavhengig av andre tiltak vil arbeidet med digitalisering og kontinuerlig forbedring av tjenestene være viktig for å sikre en bærekraftig utvikling. Hemnes kommune er deltaker i et Interreg prosjekt som vil bidra positivt i denne sammenheng. Internt er arbeidet organisert i en styrings- og prosjektgruppe, som har som mål å sikre god service til våre brukere, samtidig som arbeidsprosessene gjennomgås og endres for å sikre en mest mulig effektiv drift. Rådmannen har

forventning til resultatet av dette arbeidet. Anslåtte økonomiske effekter og langsiktige mål er innarbeidet i budsjett- og økonomiplandokumentet.

Mål i økonomiplanperioden: En effekt på ca. **12.9** mill. kr.

Mål innen 2027: En effekt på ca. **25.1** mill. kr.

En forutsetning for gjennomføring av omstillingen nevnt i punkt 2) er en rekke drifts- og investeringstiltak innenfor Kontinuerlig forbedring og digitalisering som i 2018 til sammen utgjør:

- o Driftstiltak: 1 011 000 kr. (hvorav 545 000,- er foreslått finansiert av enhetene)
- o Investeringstiltak: 2 165 000 kr.

Selv om dette er en betydelig effektivisering målt opp mot 2017-tall vil det på langt nær være tilstrekkelig i forhold til de utfordringer kommunen står overfor i årene som kommer.

1. Endrede forutsetninger: A. Inntekter. B. kostnader.

1.A.Kraftinntekter. Reduksjon og svingninger.

Konsesjonskraft i økonomiplan er basert på forwardpriser fra kraftbørsen NASDAQ.

Konsesjonskraft innarbeidet i økonomiplanen

NASDAQ	B2018	B2019	B2020	B2021
Framtidige kraftpriser	27,12	25,75	25,73	26,2
Netto inntekt	10 247 000	8 920 000	8 902 000	9 355 000

**NASDAQ (National Association of Securities Dealers Automated Quotations) børs hvor kraft kjøpes og selges.*

Eiendomsskatt kraftanlegg: Denne skatteinntekten ble redusert med over 10,1 mill. kr. i 2017. Denne reduksjonen vil fortsette. Reduksjonen fortsetter i 2018 med ytterligere 8.8 mill. kr. Hovedforklaringer er: Avskriving pga. renovering av anlegg og lavere kraftpriser over tid.

Den store nedgangen/endringen kom som en overraskelse på kraftkommunene i 2017.

E-SKATT	R2015	R2016	B2017	B2018
Eiendomsskatt	58 533 000	59 834 000	49 946 000	41 146 000

*Nærmere om kraftinntekter: Se note 3 og 4.

1.A. Inntektssiden generelt. Statens tildeling av ressurser til Hemnes kommune bygger i stor grad på et tallgrunnlag basert på demografisk utvikling. Utdrag fra Vedlegg:

«Utredningsdokument: Muligheter og begrensinger som følge av demografisk utvikling» beskriver situasjonen.

«Våre to største sektorer (omsorg og skole) har størst betydning for kommunens samlede økonomiske situasjon. Tabellen viser blant annet at pleie- og omsorg har et økt utgiftsbehov, i perioden 2017-2027, på i underkant av **14** mill. kr., mens skole får et redusert utgiftsbehov på i underkant av **9**. mill. kr. når man legger kun befolkningsendring til grunn.

«Kraftinntekter» har tidligere utgjort ca. 20% av kommunens inntekter. Dette har medført at Hemnes kommune har vært i stand til å dekke opp ubalanse mellom enhetenes utgiftsbehov ved bruk av disse inntektene, og dermed gitt Hemnes kommune muligheter til å ta strukturelle valg basert på andre faktorer enn innbyggertall. Disse inntektene vil reduseres kraftig i økonomiplanperioden. Inkludert prognoser for salg av konsesjonskraft vil «kraftinntektene» reduseres med ca **25** mill kr. i perioden 2017-2021. Se kapittel 4 i økonomiplandokumentet.

«Dette er dramatiske endringer for en kommune som Hemnes!»

1.B Kostnadsvekst. Oppstilling av innmeldte behov, se under:

NYE BEHOV	B2018	B2019	B2020	B2021
NBD (A)	2 359 217	2 927 185	2 654 079	2 654 079
NBD (PUF)	1 165 342	1 165 342	1 165 342	1 165 342
Sum	3 524 559	4 092 527	3 819 421	3 819 421
NBD (N)	9 333 299	9 947 886	9 686 773	1 067 473
Sum	12 857 858	14 040 413	13 506 194	4 886 894

NBD (A) = Administrative vedtak uten finansiering

NBD (PUF) = Politiske vedtak uten finansiering

NBD (N) = Nye behov

Nødvendig omstilling for å nå kommunestyrets målsetting for 2022.

OMSTILLINGSBEHOV	MÅL 2022	ENDRING
Reserve	5 000 000	4 000 000
Nto .dr ses	4 592 000	16 622 000
Ov.fra drift til investering	2 500 000	2 500 000
Uspesifisert rammekutt	0	1 074 000
Bruk av fond	0	5 581 000
Vedlikehold bygg	2 500 000	2 500 000
Vedlikehold vei	2 000 000	2 000 000
Red låneopptak	17 000 000	17 000 000
Sum		51 277 000

2. Oversikt over drift og investering

Noen stikkord fra rådmannens forslag til budsjett og økonomiplan.

Drift

Årsbudsjettet for 2018 har en nettoramme (jf. Budsjettskjema 1A) til fordeling på drift på kr. 346 645 000. Tilsvarende ramme for 2017 var kr. 346 429 000. Økningen utgjør 0,06%

Oversikt over foreslåtte tiltak og rådmannens forslag:

DRIFTSTILTAK	B2018	B2019	B2020	B2021
Foreslåtte tiltak (*)	12 875 858	14 040 413	13 506 200	14 489 894
Rådmannens forslag	6 110 567	8 197 668	7 952 187	8 935 881
Differanse	-6 765 291	-5 842 745	-5 554 013	-5 554 013

(*) Nye behov, adm og politiske uten finansiering

Alle tiltak og rådmannens forslag er beskrevet i vedlegg til budsjett og økonomiplandokument.

Investering

Investeringsbudsjettet for 2018 er på kr 48 945 944 kroner. Dette er en økning på 2 281 944 millioner kroner i forhold til budsjettet for 2017. Av dette ligger det inne investeringer til selvkostprosjekter som ikke belaster driften kr 6,95 millioner kroner.

Investeringstiltak		B2018	B2019	B2020	B2021
Foreslåtte tiltak	A	46 214 720	26 540 000	490 000	21 475 000
Foreslåtte tiltak inkl. vedtatt plan	B	95 029 720	67 625 000	42 105 000	21 475 000
Rådmannens forslag	C	48 945 944	39 763 000	41 707 000	41 715 000
Differanse (B-C)		46 083 776	27 862 000	398 000	-20 240 000

Rådmannen har innarbeidet nye investeringstiltak innenfor investeringsrammen som ble vedtatt for økonomiplan 2016-2019. Dette for å unngå nye låneopptak. Dette har ført til flytting av de store investeringsprosjektene som Barnehage Korgen, Idrettshall Korgen og Basseng i Bleikvassli ut over hele perioden og ut i det neste. Vi gjør oppmerksom på endringen av kostnadsoverslaget på idrettshall Korgen hvor kommunal andel har økt fra 11 millioner til 35 millioner. Prosjektene er vurdert ut fra nåverdiprinsippet og de tiltakene som gir størst og varig reduksjon i driftsnivået er prioritert.

Alle tiltak og rådmannens forslag er beskrevet i vedlegg til økonomiplandokumentet.

Gjeld

Låneopptak i henhold til vedtatt økonomiplan. Fordi det ikke var mulig å opprettholde overføring fra drift til investering er låneopptak økt med 2,5 mill. per år for å opprettholde vedtatt investeringsramme. Lånegjelden øker i økonomiplanperioden fra 493, mill. til 542 mill. eller med 49 mill.

GJELD	B2018	B2019	B2020	B2021
01.01.	493 318 300	512 140 300	522 992 000	533 201 200
OPPTAK	39 778 000	33 134 000	33 596 000	33 596 000
AVDRAG	-20 956 000	-22 282 300	-23 386 800	-24 506 700
31.12	512 140 300	522 992 000	533 201 200	542 290 500

Låneopptak er slik det ble fastsatt i økonomiplan 2017-2020, med en årlig økning på 2,5 mill. kr. Av kommunens lånegjeld er ca. 77% knyttet til egne investeringer. Av et avdrag på 20 millioner blir 15 millioner avdrag på egne investeringer. Når kommunen låner 32 millioner til egne investeringer i 2018, og samtidig nedbetaler 15 millioner, øker lånegjelden som belaster driften med 17 millioner.

3. Mål

Mål 1. Kommunens langsiktige planlegging skal ha en bærekraftig økonomisk utvikling som sikrer gode tjenester uavhengig av normale svingninger i rammeforutsetninger (inntekter, utgifter, rente, prisstigning og befolkningstilvekst).

Hemnes kommune har de siste årene vedtatt et planverk som legger rammer for utviklingen av kommunen. Realisering av planverket hemmes av ubalansen mellom inntekter og kostnader som beskrevet innledningsvis i dette kapittelet.

Momenter som ikke har vært omtalt innledningsvis:

Rentenivå og kostnader. Selv om vi i dag opplever et lavt rentenivå medfører kommunens høye gjeld en betydelig sårbarhet for svingninger i rentenivå. 1 % økning i rentenivå ville i 2017 gi økte driftskostnader med ca. kr. 3.7 mill. Dette tallet vil øke når gjelden øker.

Nærvær. Hemnes kommune har et ambisiøst mål for nærvær på minst 93 % (det vil si maksimalt 7 % sykefravær). En økonomisk effekt av å nå dette målet, på til sammen kr.3.5 mill., ble innarbeidet i budsjett og økonomiplan i 2013. Rådmannen ser det som svært viktig å nå målsettingen på minst 93 % nærvær og er svært fornøyd med utviklingen, særlig de to siste år.

	Utvikling, Fravær	
	<u>2012</u>	<u>aug. 2017</u>
Totalt	11.3 %	7.3 %
Omsorg	15,7 %	8.0 %

Tabellen viser at det totale fraværet er redusert med 4.0 prosentpoeng i perioden. Vår største enhet omsorg, som har deltatt i et forsøk i perioden, har en reduksjon på 7.7 prosentpoeng i perioden.

Det har vært viktig å overføre erfaringer fra omsorg til resten av organisasjon og opprettholde arbeidsmetodikken, selv om forsøket er avsluttet. Et høyt nærvær vil være positivt for servicen til befolkningen, ha positive arbeidsmiljøkonsekvenser og gi positive utslag for økonomien. Gode ledere som får tett oppfølging og god opplæring, er en forutsetning for å nå dette målet. Det forutsetter også et tett og godt samarbeid med de tillitsvalgte og politisk nivå.

Andre utfordringer:

- Klimaendringer. Hemnes kommune har allerede opplevd situasjoner med jordras. Et varmere og våtere klima vil kunne stille kommunen overfor store utfordringer i årene som kommer.
- Samtidig med at innsparingstiltak skal gjennomføres må Hemnes kommune forholde seg til endrede forutsetninger og nye behov. Nye behov, lovpålagte oppgaver, må finansieres innenfor egne rammer (indirekte rammekutt).
- Nye oppgaver og pålegg fra statlige myndigheter. De siste årene har KS flere ganger påpekt at nye oppgaver til kommunene ikke er fullfinansiert. Statlige myndigheter kommer også med pålegg gjennom forskrifter som vil øke kostnadene til mindre kommuner betydelig. Et eksempel på dette er forslagene vi ser i dag omkring fremtidige forskrifter for brann og redning.
- Negative utslag på levekårsindekser. En av konsekvensene av dette er høye kostnader blant annet til barnevern.
- Bosetting av flyktninger. Inntekter og tjenestenivå er usikkert. Hemnes kommune har et møte med IMDI 3.11.17 der det avklares om kommunen er aktuell som bosettingskommune.
- Hemnes kommune har en kostnadskrevende tjenestestruktur. Ifølge kommuneplanens samfunnsdel må strukturene forenkles for å sikre en økonomisk bærekraftig drift og best mulig kvalitet i tjenestetilbudet. Denne utfordringen er omtalt innledningsvis i dette kapittelet. Nå er utfordringene så store at de ikke lar seg løse uten politiske grep.

Muligheter:

- Forliket med DNB, resultat av rettsoppgjør, årlig nedbetaling av underskudd som skyldes tap på finansplasseringer og mindre forbruk siste år har sikret Hemnes kommune en «buffer» avsatt i disposisjonsfond.
- Kommunen vil trolig oppleve avslutning av «Terra saken» i første del av økonomiplanperioden. Utbetalinger fra konkursboet etter Terra Securities og styreansvarsforsikring vil sannsynligvis gi en engangsinntekt. Disse inntektene er ikke innarbeidet i rådmannens forslag.
- Det er, de siste årene, utarbeidet et overordnet planverk i kommunen. Dette vil være viktig både i forhold til styring av kommunen og søknad om tilskuddsmidler fra ulike instanser, eks. trafiksikkerhet og skjønnsmidler.
- Omstillingsarbeidet knyttet til kontinuerlig forbedring vil gi et betydelig bidra til bærekraftig utvikling av kommunen, og den teknologiske utviklingen kan gi ekstra muligheter om vi utnytter dem
- Hemnes kommune er «navet på Helgeland» ut fra vår geografiske plassering. Dette innebærer en mulighet for vekst og utvikling.

Mål 2. I løpet av 2022 skal reserverte tilleggsbevillinger (buffer) årlig budsjetteres med 5 millioner kroner.

RESERVE	B2018	B2019	B2020	B2021
Res.tileggsbev.	1 000 000	1 000 000	1 000 000	2 000 000

Mål 3. I løpet av 2022 skal årlig netto driftsresultat økes til 1% av sum driftsinntekter (ca. 4.5 millioner kroner).

RESULTAT	B2018	B2019	B2020	B2021
Nto.dr.resultat	-12 107 575	-12 606 402	-8 971 985	-8 834 865

Mål 4. Kommunen skal til enhver tid ha disposisjonsfond som tilsvarer 2 % økning i renten på kommunens lånegjeld (ca. 10 millioner kroner)

Ved årsslutt 2017 vil kommunen ha ca. 34,4 millioner på disposisjonsfond.

Det er ikke funnet rom for å avsette til disposisjonsfond i planperioden. Ved utgangen av økonomiplanperioden vil kommunen ha ca. 2,3 mill. på disposisjonsfond. Kommunen bruker disposisjonsfond til driftstiltak som medvirker til omstilling og framtidig reduksjon av årlige driftsutgifter. Det meste av fondsbruken er imidlertid brukt til midlertidig finansiering av driftsutgifter

Mål 5. Kommunens lånegjeld som belaster driften skal ikke øke utover økning fastsatt i gjeldene økonomiplan (2017-2020).

Vedtatt økonomiplan gir økte låneopptak som belaster driften. Av låneopptak i perioden 2018-2021 er 20,5 mill. til selvkost som ikke belaster driften mens 119,6 er til egne investeringer hvor framtidige renter og avdrag blir en driftsbelastning.

LÅNEOPPTAK	B2018	B2019	B2020	B2021
Egne	32 828 000	28 484 000	29 146 000	29 146 000

Låneopptak som belaster drift er lik låneopptak som ble vedtatt i økonomiplan 2017-2021 pluss 2,5 mill. kr.

Mål 6. Kommunen skal ta i bruk ny teknologi som løser lovpålagte arbeidsoppgaver med mindre ressursinnsats men med tilfredsstillende kvalitet. Teknologiske løsninger som gir størst årlig reduksjon i driftsutgifter skal prioriteres.

Rådmannens forslag inneholder «en pakke» med drifts – og investeringstiltak som gir en forventet gevinst på ca. 12.9 mill. kr i 2021 og 15.1 mill. kr. i 2027.

For å nå disse målene er det viktig at kommunen satser på teknologi mens man er i posisjon til å endre retning - og samtidig vrir leveransene på IKT på en måte som gjør det mulig å benytte teknologi uten å selv ha bred kompetanse på området. Da tenker vi på skyløsninger, standardløsninger, outsourcing, samarbeid og profesjonalisering av egen organisasjon. Som IKT-rapporten fra 2016 påpekte, har Hemnes kommune gjort gode valg på infrastruktur og arkitektur, men dette er ikke godt nok utbygd enda. På mange områder trenger derfor ikke kommunen velge nye løsninger, men heller bygge ut og spre de løsningene som finnes i dag, finne nye og sikrere leveranse måter og gjøre tiltak for å redusere risiko og sårbarhet på området. Samtidig må IKT-organisasjonen profesjonaliseres (dette arbeidet er i gang).

Mål 7. Årlige investeringsrammer for selvkostprosjekt fastsettes av hovedplan for vann og avløp

Ny hovedplan for vann og avløp skal revideres høsten 2017. Arbeidet med planen er ikke kommet langt nok til at konklusjoner kan trekkes. Det blir fremmet egen sak om investeringer i selvkost og finansiering av disse.

Låneopptak til selvkost som allerede er innarbeidet i budsjett og økonomiplan framgår av tabellen under (se regneark)

LÅNEOPPTAK	B2018	B2019	B2020	B2021
Selvkost	6 950 000	4 650 000	4 450 000	4 450 000

Mål 8. I løpet av 2022 skal årlig vedlikehold av bygninger økes til kr. 100 m2.

Det er ikke funnet rom for økning av vedlikehold av kommunale bygg til kr 100 m2 i planperioden. Det årlige vedlikeholdet utgjør ca. kr 45 m2. Omstilling er nødvendig for å skape rom for ytterligere satsning på vedlikehold av bygninger. Vedlikeholdsbehovet må ses i sammenheng med framtidig arealbehov. Tekniske tjenester vil legge fram en liste over bygninger som kommunen eier og utgifter til drift og vedlikehold knyttet til dem.

Årlig vedlikehold utgjør ca. kr 2 250 000.

Mål 9. Årlig vedlikehold og investeringer i veinettet skal opprettholdes med samme beløp som budsjett 2016 pluss årlig prisstigning

Årlig vedlikehold forsøkes opprettholdt innenfor rammen som er gitt til enhet for tekniske tjenester. Kommunen har i dag svært mange km vei å vedlikeholde. Kommunen bør snarest foreta en vurdering om antall km kommunal vei skal opprettholdes eller om det kan reduseres slik at det blir mulig innenfor de økonomiske rammene å opprettholde tilfredsstillende vedlikehold.

Mål 10. Investeringsprosjekter som gir størst årlig reduksjon i driftsutgifter skal prioriteres ved rullering av økonomiplanen

Rådmannen har vurdert og prioritert de investeringsprosjekt som antas å gi størst årlig reduksjon i driftsutgiftene.

Mål 11. Tiltak for å oppfylle kommunale planer som er vedtatt eller oppdatert i 2017 listes i vedlegg til økonomiplan for 2018-2021.

Planer vedtatt i 2017

Kompetanseplan for omsorgstjenesten, revidert i 2017

- Kompetansetiltak finansieres i hovedsak av tilskuddet Kompetanseløftet 2020

Mål 12. Driftstiltak som opprettholder tilfredsstillende kvalitet med mindre ressursbruk prioriteres

I denne økonomiplanen har rådmannen lagt opp til å gjøre en rekke grunnlagsinvesteringer som gjør at HK kan satse på digitalisering. Dette gjelder f.eks. infrastruktur og sikkerhetstiltak for IKT. Dette må på plass for å sikre driftstiltak som gir effektivisering i neste omgang (se mål 15). Driftstiltak som tar sikte på å gi slik effektivisering er:

Tiltak fra Stab:

034: Servicetorg 2025/Digitalisering; ved å modernisere servicetorget, tar rådmannen sikte på at det blir økt selvbetjening og digital tilgang til tjenestene, og dermed mindre ressurskrevende å drive servicekontoret enn i dag.

039: Utarbeidelse av sourcingstrategi/digitalisering; er et av mange tiltak for å redusere risiko og effektivisere IKT-enheten. Det er for ressurskrevende for en kommune på Hemnes' størrelse å ha driftskapasitet og kompetanse på hele dette området. Å ta beslutninger om sourcing, samarbeid, skyløsninger o.l. vil være viktig for å effektivisere denne driften.

Det er også i rådmannens forslag lagt inn investeringstiltak som skal effektivisere driften i administrasjonen:

031: Digitalisering av administrasjonen fjernkontorløsning/dokumenthåndtering/digipost

028: Digitalisering av økonomiavdelingen

Generelt legges det også opp til å øke utnyttelsesgraden av allerede etablert programvare og metoder. Et eksempel på dette er å utvide bruken av digital postkasse til innbyggerne – noe som er direkte effektiviserende i og med at man sparer både pakking og porto.

Tiltak fra Omsorg:

089: Treningsleilighet for unge og funksjonshemmede, målet er at vi skal bruke KOA og lignende private tilbud minst mulig. Må bygge opp kompetanse. Vil hjelpe oss å finne riktig tilbud, så vi ikke legger «tilbudspakken» for høyt fordi vi ikke vet.

012: Ny ressurskrevende bruker, 2 å.v. finansieres innenfor rammene ved overføring av 1 å.v. fra barnehage, tett samarbeid mellom barnehage og omsorgstjenesten har ført til et meget bra tilbud og reduserte utgifter for barnehagen.

010: Arbeid med ledergruppen og sortering på lederoppgaver, har gjort at vi kan redusere med 0,6 å.v ledelse, dette bruker vi til å styrke bemanningen på bemannede boliger på Hemnesberget.

Mål 13. Dersom kommunen har ledig kapasitet og det er etterspørsel i markedet kan kommunen selge varer og tjenester. Utover lovpålagte områder (eks vann, avløp, feiing) skal kommunen ikke tilby tjenester til selvkost eller lavere enn selvkost.

Rådmannen oppfatter dette mål som en fullmakt til å selge varer og tjenester i tråd med formuleringene i målsettingen. Før effekter av dette kan legges inn i budsjett- og økonomiplan må saken utredes nærmere.

Mål 14. Kommunen skal ta betalt for alle varer og tjenester som lovverket gir anledning til.

Rådmannen søker å oppfylle dette mål. Følges opp i 2018 (mange forhold som må vurderes).

Mål 15. Kommunen skal prioritere tiltak innen omsorg som er fleksible og gir muligheten for å bo så lenge som mulig i eget hjem, samarbeid med frivillig sektor blir viktig fremover. Kommunen skal satse på moderne teknologi i omsorgstjenesten.

For å gjøre velferdsteknologi mulig, er det i rådmannens forslag lagt vekt på både investeringstiltak og driftstiltak som gir tilfredsstillende infrastruktur slik at teknologien får den ønskede effekt. Det er også lagt inn tiltak som skal redusere den digitale risiko ved økt digitalisering:

Infrastruktur:

025: Infrastruktur nett rådhus og andre lokasjoner

077: Infrastruktur Omsorg

Risikoreduserende:

023: Nødstrømsaggregat serverrom, alternativt 024: Installere flere UPS'er (batterikapasitet).

041: Installere antivirus på mobile enheter basert på ROS-analyser

036: Sikkerhetsoppgradering av kritisk programvare basert på ROS-analyser

035: Vedlikehold, tuning og patching av servere

037: Sikkerhet – applikasjonsstyring (APM) og sikker print.

031: Digitalisering av administrasjonen fjerkontorløsning/dokumenthåndtering/digipost

Følgende andre tiltak er prioritert i rådmannens forslag:

007: Prosjekt velferdsteknologi, dette skal få oss i gang og hjelpe oss i valg av plattform for digitale og teknologisk løsninger

063: Utvide antall korttidsplasser, viktig tiltak for at innbyggerne skal bo lengst mulig hjemme, spesielt er avlastning og rehabilitering viktig for denne gruppen

011: Etablere bofellesskap for demente vil være en rimeligere måte å møte behovet for demensplasser på enn f.eks. sykehjem, og et godt tilbud for de som ikke kan bo i eget hjem lenger, men heller ikke trenger sykehjemsplass

Mål 16. Disposisjonsfond kan benyttes til engangstiltak som kan bidra til å nå målene fastsatt i kommuneplanens samfunnsdel samt bidra til effektivisering av tjenesteproduksjonen.

Digitalisering: Disposisjonsfond er benyttet for å finansiere nødvendig infrastruktur for å gjennomføre prosjektet kontinuerlig forbedring. Som belyst innledningsvis i dette kapittelet vil dette gi en betydelig effektivisering i økonomiplanperioden og i et lengre perspektiv.

Finansiering skole og omsorg: Finansiering av dette pkt. er ikke i tråd med mål nr. 16. I påvente av politisk avklaring er avvik mellom økonomisk ramme og dagens drift for skole finansiert av disposisjonsfond. Det samme gjelder reversering vedtaket om avvikling av 4 sykehjemsplasser i Omsorgsenheten.

Mål 17. Hemnes kommune skal prioritere tiltak for å stimulere økt boligbygging og tilflytting.

I forbindelse med budsjett 2018 og økonomiplan 2018-2021 omtales to tiltak i forbindelse med dette mål:

1. Arealplanlegger. Det legges opp til å iverksette et toårig prosjekt som inkluderer tilsetting av arealplanlegger i løpet av 2018.
2. Etablering av barnehageplasser.

Hemnes kommune legger til rette for å ha ledige tilgjengelige barnehageplasser ved tilflytting. Av den grunn er tiltak om samlokalisering av barnehagetilbudet i Korgen prioritert i investeringsplanen. Til sammenligning så vil tettstedet Korgen ved hovedopptak pr. 01.01.18. ikke ha noen ledige barnehageplasser å tilby potensielle nye tilflyttere.

Videre så er samme tiltaket tenkt plassert i et nytt boligområde, og at det vil være mer attraktivt å etablere seg i et slikt boligområde med nær tilknytning til ny barnehage. Dette vil kunne være med til å stimulere til økt boligbygging.

Mål 18. Kommunen skal ved alle investeringer i bygg og eiendommer kartlegge muligheten for å være leietaker før investering i flere kvadratmeter legges frem.

Økonomiplan 2018-2021: Ingen nye prosjekter som er relevant å vurdere i denne sammenheng.

Mål 19. Det jobbes for, og legges til rette for å få etablert et nytt Helgelandsykehus i Hemnes.

Det arbeides nå med å utrede fremtidig sykehusstruktur på Helgeland. Et forslag til høringsuttalelse legges frem for kommunestyret 2.11.17. Hemnes kommune er ett av flere lokaliseringalternativ. Dette, ikke minst, på grunn av sin geografiske plassering. Som eksempel kan nevnes at med utgangspunkt i Bjerka så kan 54.000 innbyggere nås innenfor en time, fra Mo i er tallet 33.000, og fra Mosjøen 27.000 innbyggere. Det er stor usikkerhet rundt plassering av et evt. nytt sykehus, og Hemnes har en rolle i dette. I tillegg til å fortsatt være et plasseringsalternativ, kan vi se for oss å bruke mulighetene en så stor arbeidsplass vil gi, også dersom sykehuset skulle bli plassert i en av de nærliggende kommunene. Hemnes kommune ligger nært det meste på Helgeland. Idet avgjørelsen faller, bør Hemnes ha en plan for hvordan å utnytte lokaliseringen – f.eks. som «pendlerkommune» både som vertskommune og pendlerkommune.

Kapittel 3 Rammebetingelser

Statsbudsjettet for 2018

Økonomisk opplegg for kommunene i Nordland

Regjeringen la 12. oktober 2017 frem statsbudsjettet for 2018 (prop. 1S 2017-2018).

Inntektssystemet for kommunene i 2018:

- Vekst i samlede inntekter på 4,6 mrd. kr.
- Vekst i frie inntekter på ca. 3,8 mrd. kr.
- Kommunenes andel er ca. 3,6 mrd. kr.

	2017	2018
Deflator	2,3%	2,6%
Herav lønnsvekst	2,4%	3,0%

- Satsene i de regionalpolitiske tilskuddene er ikke prisjustert fra 2017 til 2018. Dette betyr at disse tilskuddene reelt sett blir litt lavere. Dette kommer alle kommuner til gode gjennom at innbyggertilskuddet blir høyere enn det ellers hadde vært.
- Som varslet i kommuneproposisjonen øker grenseverdien i inntektsgarantiordningen (INGAR) fra 300 til 400 kroner per innbygger. Kommuner som taper mer enn 400 kroner per innbygger får kompensert dette tapet.

Inntektssystemet og kommunereformen:

- **Regionsentertilskuddet** øker fra 100 til 200 mill. kroner i 2018. Tilskuddet fordeles på samme måte som i 2017: Dvs. det beregnes per sammenslåing, men er fordelt til kommunene i sammenslåingen etter den enkelte kommunes andel av innbyggerne i den nye kommunen.
- Som varslet videreføres **overgangsordningen for kommuner som slår seg sammen**. Denne kompensasjonen er i 2018 flyttet over til innbyggertilskuddet og fordelt med særskilt fordeling (tabell C-k i Grønt hefte). Fordelingen er videreført som i 2017. Kommuner som slår seg sammen fra 1.1.2018 mottar ikke lenger kompensasjon gjennom overgangsordningen, da de får inndelingstilskudd fra 2018.
- I 2017 ble det gitt en kompensasjon til kommuner som ble stående ufrivillig alene etter kommunereformen (reservepotten KMD). Også innenfor reservepotten for 2018 vil det bli gitt en kompensasjon til disse kommunene. Kompensasjonen gis samme fordeling som i 2017, og prisjusteres med den kommunale deflatoren.

Vekst i frie inntekter Nordland:

Kommune	Anslag på frie inntekter 2018	Vekst fra anslag på regnskap 2017 - 2018	
		Nominelle kroner	Prosent
	(1000 kr)	(1000 kr)	
	1	2	3
1804 Bodø	2 673 128	64 727	2,5
1805 Narvik	1 013 664	19 334	1,9
1811 Bindal	109 599	787	0,7
1812 Sømna	141 842	2 615	1,9
1813 Brønnøy	471 902	9 078	2,0
1815 Vega	91 342	3 634	4,1
1816 Vevelstad	51 676	2 067	4,2
1818 Herøy	120 238	1 955	1,7
1820 Alstahaug	421 600	17 031	4,2
1822 Leirfjord	152 222	3 656	2,5
1824 Vefsn	751 923	12 281	1,7
1825 Grane	108 362	1 290	1,2
1826 Hattfjelldal	106 095	1 126	1,1
1827 Dønna	107 118	1 245	1,2
1828 Nesna	127 152	3 725	3,0
1832 Hemnes	286 737	7 471	2,7
1833 Rana	1 390 544	24 570	1,8
1834 Lurøy	183 095	1 964	1,1
1835 Træna	46 921	-273	-0,6
1836 Rødøy	110 985	303	0,3
1837 Meløy	403 650	6 770	1,7

Kommune	Anslag på frie inntekter 2018	Vekst fra anslag på regnskap 2017 - 2018	
		Nominelle kroner	Prosent
	(1000 kr)	(1000 kr)	
	1	2	3
1838 Gildeskål	147 782	1 197	0,8
1839 Beiarn	83 461	3 158	3,9
1840 Saltdal	286 466	9 386	3,4
1841 Fauske	529 958	10 141	2,0
1845 Sørfold	139 253	1 697	1,2
1848 Steigen	177 129	10 602	6,4
1849 Hamarøy	136 657	2 263	1,7
1850 Tysfjord	143 586	4 091	2,9
1851 Lødingen	148 088	1 210	0,8
1852 Tjeldsund	96 999	1 301	1,4
1853 Evenes	106 664	3 198	3,1
1854 Ballangen	169 963	6 091	3,7
1856 Røst	49 030	-723	-1,5
1857 Værøy	64 716	1 254	2,0
1859 Flakstad	99 351	4 076	4,3
1860 Vestvågøy	641 143	16 618	2,7
1865 Vågan	527 884	6 236	1,2
1866 Hadsel	460 015	9 429	2,1
1867 Bø	180 477	1 912	1,1
1868 Øksnes	269 478	6 427	2,4
1870 Sortland	579 347	7 450	1,3
1871 Andøy	295 499	4 261	1,5
1874 Moskenes	78 145	1 541	2,0
<i>Fordeles gjennom året</i>	<i>45 050</i>		
Nordland	14 325 937	295 723	2,1
Nordland fylkeskommune	4 916 101	52 314	1,1

Første kolonne:

Viser anslag på hvor mye hver kommune og fylkeskommune får i frie inntekter i 2018, målt i 1000 kroner.

Andre kolonne:

Viser anslag på vekst fra anslag på regnskap for 2017 til nasjonalbudsjettet 2018, målt i nominelle kroner. Veksten er korrigert for endringar i oppgavene til kommunene.

Tredje kolonne:

Viser den nominelle veksten målt i prosent.

Kapittel 4 Økonomiplan 2018-2021

Prinsipper

Hemnes kommune er pålagt å budsjettere etter prinsippene nedfelt i kommunelovens § 44, 45, 46 og 47. Kommunaldepartementet har utarbeidet følgende forskrifter som gir føringer for kommunal budsjettprosess og hvordan det økonomiske handlingsrommet skal beregnes.

Forskrift om årsbudsjett

Forskrift om årsregnskap og årsberetning

Forskrift om rapportering fra kommuner og fylkeskommuner

Forskrift om kommunale og fylkeskommunale garantier

Forskrift om kommuners og fylkeskommuners finansforvaltning

De kommunale forskrifter baserer seg på det såkalte anordningsprinsippet. Dette prinsipp tilsier at regnskapet og budsjett skal belastes og godskrives med utgifter og inntekter det året de oppstår.

Hovedprinsippene for årsbudsjett og økonomiplaner som følger:

1. Årsbudsjett skal være i balanse.

Alle inntekter, innbetalinger og bruk av avsetninger skal være endelig disponert eller avsatt til bruk i senere budsjetter. Pliktige avsetninger og fordeling av underskudd skal være dekket inn Over-/underskudd i særregnskapet skal tas hensyn til

2. Alle investeringer skal være finansiert.

3. Det er ulovlig å budsjettere med underskudd.

4. Årsbudsjettet er en bindende plan.

5. Formannskapet innstiller budsjettsaken til kommunestyret.

Dette gjelder årsbudsjett, økonomiplan og senere endringer og konsekvensutredninger.

Det er ikke krav om enstemmighet. Alternative forslag kan fremmes, men alle krav skal være fullstendig, jf. balansekrav og krav til inndekking.

6. Forslaget som er framsatt og stemt over i formannskapet skal legges ut til offentlig ettersyn før kommunestyrets behandling.

7. Minstekravet til ettersyn er 14 dager.

8. Årsbudsjett og økonomiplan skal vedtas innen januar.

9. Fylkesmannen foretar lovlighetskontroll av budsjettet.

10. Dersom kommunestyret har vedtatt å fastsette et budsjett uten at alle utgifter er dekket, utløser dette en betinget kontroll. Det samme gjelder dersom en har vedtatt å fordele underskudd over flere år, eller at en ikke følger vedtatt inndekkningsplan.

11. Hvis kommunen er underlagt betinget kontroll skal departementet godkjenne låneopptak og langsiktige leiekontrakter. I tillegg har kommunen plikt til å informere omverdenen om situasjonen.

12. Årsbudsjettet skal foreligge som dokument 15. januar budsjettåret.

13. Økonomiske oversikter skal sendes fylkesmannen senest 1. mars.

14. Budsjettendringer kan ikke foretas etter utløpet av budsjettåret.

Budsjettplakaten

1. Løpende utgifter kan kun finansieres av løpende inntekter.
2. Engangsinntekter kan ikke finansiere løpende utgifter.
3. Driftsinntektene må minimum dekke netto finansposter og pliktige avsetninger.
4. Det er ikke tillatt å låne til drift.
5. Sparepenger bør ikke brukes til drift.
6. Kapitalfond kan kun finansiere investeringer.
7. Budsjettårets driftsmidler kan finansiere investeringer.
8. Selvkostområdene påvirker ikke budsjettbalansen.
9. Utgifter som finansieres av øremerkede midler må budsjetteres etter forsiktighetsprinsippet.
10. Inntektene bør indeksreguleres i samme takt som utgiftene.
11. Fullstendighetskravet i kommuneloven ved forslag om budsjettendring er:
 - a. realistisk budsjett
 - b. inndekning/finansiering
 - c. realistiske driftskonsekvenser ved investeringer
 - d. finansielle konsekvenser av investeringer
12. Bruk av fond reduserer renteinntektene i driftsbudsjettet
13. En investering er en anskaffelse av eiendeler som er bestemt til varig eie eller bruk og som er av vesentlig verdi.

Med varig eie menes økonomisk levetid på minimum 3 år.

Med vesentlig verdi menes minimum kr 100.000.

Kapittel 4.1 – Budsjettskjema 1A drift

		Økplan 2018-2021					
Budsjettskjema 1A - drift	Note	R2016	B2017	B2018	B2019	B2020	B2021
Skatt på inntekt og formue	1	-121 741	-123 745	-127 082	-127 082	-127 082	-127 082
Ordinært rammetilskudd	2	-152 276	-154 138	-159 655	-156 103	-157 339	-156 035
Skatt på eiendom	3	-59 835	-49 440	-41 146	-39 686	-37 719	-35 160
Andre direkte eller indirekte skatter	4	-13 406	-34 951	-32 893	-31 566	-31 548	-32 001
Andre generelle statstilskudd	5	-3 874	-2 214	-1 747	-1 651	-1 582	-1 541
Sum frie disponible inntekter		-351 132	-364 488	-362 523	-356 087	-355 269	-351 819
Renteinntekter og utbytte + kalkulatoriske	6	-18 909	-12 457	-14 267	-14 697	-14 822	-14 722
Gevinst finansielle instrumenter		0	0		0	0	0
Renteutg.,provisj. og andre fin.utg.	7	10 033	9 346	9 729	10 706	10 899	9 998
Tap finansielle instrument		0		0			
Avdrag på lån	8	18 309	19 670	20 956	22 382	23 387	24 507
Netto finansinnt./utg.		9 433	16 559	16 418	18 391	19 464	19 783
Til dekning av tidligere merforbruk	9	0		0	0	0	0
Til ubundne avsetninger	10	7 825		0	0	0	0
Til bundne avsetninger	11	10 317	10 097	10 204	10 204	10 204	10 204
Bruk av tidligere mindreforbruk		-8 720		0	0	0	0
Bruk av ubundne avsetninger		0		0	0	0	0
Bruk av bundne avsetninger *		-9 842	-10 097	-10 743	-10 204	-10 204	-10 204
Netto avsetninger		-420	0	-539	0	0	0
Overført til investeringsregnskapet	12	0	1 500	0	0	0	0
Til fordeling drift		-342 119	-346 429	-346 644	-337 696	-335 805	-332 036
Sum fordelt til drift (fra skjema 1B)		329 518	346 429	346 645	337 696	335 805	332 036
Regnskapsmessig mer/mindreforbruk		-12 601		0	0	0	0

Kapittel 4.2 – Budsjettskjema 1B drift

	Budsjettskjema 1B	Note	B2017	B2018	B2019	B2020	B2021
109	Politikk	1	4 081	4 895	4 841	4 841	4 841
110	Adm, personal, felles	2	14 160	13 684	15 375	14 124	14 301
111	Stab	3	12 140	15 315	15 131	14 922	14 694
112	Utvikling og strategi	4	4 004	4 429	4 377	4 317	4 249
113	Kultur, tilskudd, kirke og tro	5	6 619	6 052	6 052	6 052	6 052
120	Skolen	6	69 960	64 657	63 265	61 680	61 680
140	Barnehage	7	36 240	34 886	35 454	34 462	34 462
160	Teknisk	8	42 522	43 285	42 273	40 499	39 778
171	Helse og velferd	9	47 597	48 620	47 633	46 919	46 095
190	Omsorg	10	118 538	117 796	117 389	115 428	113 412
191	Villmarksnett	11	-	271	271	271	271
Netto rammer per enhet			355 861	353 890	352 061	343 515	339 835
117	Pensjon		-9 432	-7 245	-14 365	-7 710	-7 800
Sum fordelt til drift (skjema 1A)			346 429	346 645	337 696	335 805	332 035

Kapittel 4.3 – Hovedoversikt drift

Økonomisk oversikt drift	R2016	B2017	B2018	B2019	B2020	B2021
Brukerbetalinger	-18 012	-17 499	-19 043	-19 043	-19 043	-19 043
Andre salgs- og leieinntekter	-51 588	-57 741	-58 614	-58 498	-62 591	-63 256
Overføringer med krav til motytelse	-53 115	-24 262	-27 693	-27 708	-27 723	-27 733
Rammetilskudd	-152 276	-154 138	-159 655	-156 103	-157 339	-156 035
Andre statlige overføringer	-15 496	-16 970	-15 665	-13 388	-10 319	-7 778
Andre overføringer	-643	0	-100	-100	-100	-100
Skatt på inntekt og formue	-92 043	-93 932	-97 269	-97 269	-97 269	-97 269
Eiendomsskatt	-59 835	-49 440	-41 146	-39 686	-37 719	-35 160
Andre direkte og indirekte skatter	-39 902	-39 910	-40 016	-40 016	-40 016	-40 016
SUM DRIFTSINNTEKTER (B)	-482 910	-453 893	-459 202	-451 812	-452 120	-446 391
Lønnsutgifter	275 062	264 286	270 999	270 279	265 914	263 569
Sosiale utgifter	47 761	50 231	57 860	37 881	38 168	38 142
Kjøp av varer og tj. som inngår i komm. tjenesteprod.	69 664	62 828	62 006	70 498	70 096	65 387
Kjøp av varer og tj. som erstatter komm. tjenesteprod.	28 275	25 870	22 348	22 348	22 348	22 348
Overføringer	47 125	36 665	37 063	39 146	39 151	40 146
Avskrivninger	25 714	23 726	25 536	25 966	26 091	25 991
Fordelte utgifter	-3 878	-4 086	-4 580	-3 900	-3 950	-3 950
SUM DRIFTSUTGIFTER (C)	489 723	459 521	471 232	462 217	457 819	451 634
BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B-C)	6 814	5 628	12 030	10 406	5 699	5 243
Renteinntekter, utbytte og eieruttak	-12 196	-4 641	-4 641	-4 641	-4 641	-4 641
Mottatte avdrag på utlån	-91	-166	-241	-241	-241	-241
SUM EKSTERNE FINANSINNTEKTER (E)	-12 287	-4 807	-4 882	-4 882	-4 882	-4 882
Renteutgifter, provisjoner og andre finansutgifter	8 747	9 151	9 484	10 612	10 805	9 904
Avdrag på lån	18 309	19 670	20 956	22 382	23 387	24 507
Utlån	194	80	55	55	55	55
SUM EKSTERNE FINANSUTGIFTER (F)	27 251	28 901	30 495	33 049	34 246	34 465
RESULTAT EKSTERNE FINANSIERINGSTRANSAKSJONER	14 964	24 094	25 613	28 167	29 364	29 583
Motpost avskrivninger	-25 714	-23 726	-25 536	-25 966	-26 091	-25 991
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	-3 936	5 996	12 108	12 606	8 972	8 835
Bruk av tidligere års regnskapsmessig mindreforbruk	-8 720	0	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	-8 747	-2 950	-5 581	-6 872	-8 060	-8 330
Bruk av bundne fond	-16 222	-14 702	-16 789	-15 998	-11 175	-10 768
SUM BRUK AV AVSETNINGER (J)	-33 688	-17 652	-22 371	-22 870	-19 235	-19 098
Overført til investeringsregnskapet	0	1 500	0	0	0	0
Avsetninger til disposisjonsfond	12 274	0	0	0	0	0
Avsetninger til bundne fond	12 750	10 157	10 263	10 263	10 263	10 263
SUM AVSETNINGER (K)	25 023	11 657	10 263	10 263	10 263	10 263
REGNSKAPSMESSIG MER- MINDREFORBRUK (L = I+J-K)	-12 601	0	0	0	0	0

Kapittel 4.4 Noter til budsjettskjema 1A

Note 1 & 2 – Skatt på inntekt, formue og rammetilskudd

Skatt og rammetilskudd er basert på regjeringens forslag til statsbudsjett for 2018. Skatteinntekter og inntektsutjevning for den enkelte kommune er anslått i statsbudsjettet. Det er ikke lagt inn egne anslag for skatteinntekt. Skatt og rammetilskudd er for 2018 videreført i hele planperioden.

For 2018 bygger alle tall på en kommunal lønns- og prisvekst (deflator) oppgitt i statsbudsjettet til 2,6 prosent. Alle tall fremover i perioden (2018-2021) er i 2018 priser. Endringer i inntekter og utgifter i planperioden skal i større grad forklares med volum og aktivitetsendringer enn prisendringer.

TABELL: SKATT OG RAMME

SKATT OG RAMME	B2018	B2019	B2020	B2021
Skatt på inntekt	127 082 000	127 082 000	127 082 000	127 082 000
Rammetilskudd	159 655 000	156 103 000	156 248 000	156 035 000
Sum	286 737 000	283 185 000	283 330 000	283 117 000

På grunn av endringer i oppgavefordeling, regelendringer, nye oppgaver og innlemming av øremerkede tilskudd korrigeres rammeoverføringene til kommunene. Hvor mye rammeoverføringen blir endret (økt eller redusert) beregnes ikke for hver enkelt kommune.

For informasjon om særskilte satsninger i statsbudsjettet vises til kapittel 3 Rammebetingelser.

Saker med særskilt fordeling til Hemnes kommune for 2018:

- Helsestasjon og skolehelsetjenesten kr 618 000
- Frivillighetssentraler kr 392 000
- **Sum** **kr 1 010 000**

Midler som kommunen får over rammetilskuddet til ulike formål er ikke kommunen forpliktet til å disponere – krone for krone – til de formål de er gitt. Kommunen må imidlertid fullt ut løse oppgavene.

Tilskudd til frivillighetssentralen over rammetilskuddet, kr 392 000, pluss årlig tilskudd fra kommunen kr 217 900 er budsjettert som driftstilskudd til Frivillighetssentralen i Hemnes kommune.

Hemnes kommune mottar kr 4 118 000 i ordinært skjønnstilskudd i 2018 til:

- Barnevern kr 3 080 000
- Sosialtjenesten kr 1 038 000
- **Sum** **kr 4 118 000**

Note 3 – skatt på eiendom

Det meste av eiendomsskatten til Hemnes kommune kommer fra kraftverk.

Verdien på kraftverkene beregnes årlig. Kommunen mottar opplysninger om grunnlag for eiendomsskatt på kraftverk i oktober/november året før budsjettåret.

Kapitaliseringsrente

Statkraft betaler eiendomsskatt på anlegg i Hemnes kommune på grunnlag av en beregnet formuesverdi. Denne fastsettes på grunnlag av salgsinntekter (siste 5 år), faktiske kostnader per kraftverk inklusive grunnrenteskatt og kostnader til utskifting av driftsmidler.

Nåverdien av driftsmidlene finnes ved å beregne verdien av inntekter og kostnader fratrasket stipulerte utviklingskostnader ved hjelp av en kapitaliseringsrente (diskonteringsrente).

Denne diskonteringsrenten ble tidligere fastsatt med normrente basert på gjennomsnittlig rente for 12 måneders statskasseveksler, og et risikopåslag.

Fra og med eiendomsskatteåret 2013 (inntektsåret 2011) er kapitaliseringsrenten fastsatt til 4,5% (3,3% for eiendomsskatteåret 2012).

Økonomiske konsekvenser

Inntektene fra eiendomsskatt blir kraftig redusert også i 2018. Eiendomsskatten er anslått og forventes å utvikle seg slik i økonomiplanperioden:

TABELL: EIENDOMSSKATT

EIENDOMSSKATT	R2016	B2017	B2018	B2019	B2020	B2021
E-skatt	59 834 000	49 946 000	41 146 000	39 686 000	37 719 000	35 160 000
Sum	59 834 000	49 946 000	41 146 000	39 686 000	37 719 000	35 160 000

Eiendomsskatt kraftanlegg

Den største reduksjonen i eiendomsskatt kommer fra skatt på kraftanlegg.

EIENDOMSSKATT	B2017	B2018	B2019	B2020	B2021	SUM
Endring kraftverk	-10 300 000	-8 800 000	-760 000	-567 000	-460 000	-20 887 000
Sum	-10 300 000	-8 800 000	-760 000	-567 000	-460 000	-20 887 000

Det er flere årsaker til reduksjonen i eiendomsskatt fra kraftanlegg:

- Redusert produksjon under bygging/renovering av kraftverk. Grunnlaget er snitt av produksjonen siste 5 år regnet 2 år tilbake i tid. Rehabilitering fører til en økning i produksjonen fremover på 200 gwh
- Pris per kwh er også beregnes som snitt av de fem siste årene, regnet to år tilbake i tid, det vil si at prisen for 2011 (36,7 øre/kwh) blir erstattet med prisen for 2016 (23,1 øre/kwh)
- Økte driftskostnader som følge av utbyggingen gir økt fradrag i grunnlaget for kapitalisering av kontantstrømmen
- Økning i grunnrenteskatten kommer gradvis over 5 år og kommer også til fradrag for kapitaliseringen av kontantstrømmen

- Reduksjon for framtidige utskiftingskostnader øker og kommer til fradrag fra nåverdien
- Kapitaliseringsrenten holdes uendret på 4,5 % mot tidligere 3,3 %, noe som reduserer kapitaliseringen av kontantstrømmen

Summen av dette gjør at vi får et kraftig fall i eiendomsskattegrunnlaget for 2017 og 2018 og fortsatt fallende inntekter i økonomiplanperioden.

For å komme tilbake til gamle inntekter (50 mill.) må kraftprisen opp i minst 30 øre/kwh i snitt over 5 år, eller kapitaliseringsrenten reduseres til 3.1 %.

Verker og bruk

Regjeringen har besluttet at produksjonsanlegg ikke lenger skal være med i grunnlaget for beregning av eiendomsskatt av verker og bruk.

Eiendomsskatten av verker og bruk utgjør i 2017 ca. 6,2 millioner kroner. På grunn av omleggingen må det foretas ny taksering av verker og bruk i 2018 slik at grunnlaget for 2019 blir riktig. Anslagene under er gjort ut fra en «sjablongmessig» vurdering basert på innspill fra LVK.

TABELL: VERKER OG BRUK

EIENDOMSSKATT	B2018	B2019	B2020	B2021
Verker og bruk	0	-700 000	-1 400 000	-2 100 000
Sum	0	-700 000	-1 400 000	-2 100 000

Note 4 – Andre direkte og indirekte skatter

Denne noten omhandler konsesjonskraftsalg og konsesjonsavgifter. **Konsesjonskraftsalg**
Kommunen inngår avtaler om salg av konsesjonskraft til fastpris for ett år av gangen.
Inntekten fra konsesjonskraftsalg vil variere fra år til år.
Hvor mye kraft som kan selges avhenger av forbruket til alminnelig forsyning.

Prognose for neste års alminnelige forbruk skal være basert på fjorårets forbruk, forventet forbruksendring og tillagt 10 prosent for nettap.

Prognosen for alminnelig forsyning har utviklet seg slik:

TABELL: ALMINNELIG FORBRUK (2015-2018)

ALMINNELIG FORBRUK	R2015	R2016	R2017	B2018
Hemnes kommune	88,9	94,9	101,2	96,7

Grunnlag og beregninger

Stipulering av inntekten fra konsesjonskraftsalg bygge på følgende forutsetninger:

- Prognose alminnelig forbruk 2018 – grunnlag for beregninger 2018-2021
- Forward priser fra Nasdaq med ½ øre påslag (merverdi konsesjonskraft)¹
- Forward priser per 12 oktober 2017
- Kjøpspris og avgifter i 2017 – grunnlag for beregninger 2018-2021

TABELL: FASTPRISAVTALE

FORWARDPRISER NASDAQ	19.10.2017	FAST PRIS KRAFTSALG			
9,38	EURO	B2018	B2019	B2020	B2021
ENOYR-18	27,85	26,12			
ENOYR-19	26,92		25,25		
ENOYR-20	26,9			25,23	
ENOYR-21	27,4				25,70

(hele tusen kroner)

26,62	B2018	B2019	B2020	B2021
Pris salg konsesjonskraft ()	27,12	25,75	25,73	26,20
Pris kjøp konsesjonskraft	12,39	12,39	12,39	12,39
Innmating	4 000	4 000	4 000	4 000
Alminnelig forbruk (kwh)	96 700	96 700	96 700	96 700

Salgsum	26 228	24 901	24 883	25 337
Kjøpesum	-11 981	-11 981	-11 981	-11 981
Innmating	-4 000	-4 000	-4 000	-4 000
Kjøpesum	-15 981	-15 981	-15 981	-15 981
Sum konsesjonskraftsalg	10 247	8 920	8 902	9 355

Salg av konsesjonskraft til fastpris for 2018 vil bli solgt i uke 46.

(Tabell oppdateres for resultat av salg)

Rettsaker

Konkursbo etter Terra Securities forventes avsluttet i løpet av 2017. Dermed gjenstår det kun utbetaling av styreansvarsforsikring. Har to poliser på 50 millioner hver. Må forvente utgifter til juridisk bistand inntil spørsmål utbetaling av styreansvarsforsikring er avklart.

TABELL: RETSSAKER

RETSSAKER	B2018	B2019	B2020	B2021
Juridisk bistand	150 000	0	0	0
Sum	150 000	0	0	0

¹ Bruktid: hvor mange timer av et år (8 760 timer) som et fastsatt kraftvolum kan tas ut av kraftverket. Konsesjonskraft har en bruktid på 5 000 timer noe som gir kommunen mulighetene til å ta ut kraften på de timene i året som har høyest pris. Av den grunn har konsesjonskraften en merverdi på ca. ½ øre per kwh.

Konsesjonsavgift

Konsesjonsavgiften mottar kommunen fra fire kraftverk (Bjerka, Nedre Røssåga, Øver Røssåga, Rana). Det foretas ny deling av konsesjoner hvert tiende år og indeksregulering hvert femte år. Tidspunktet for regulering varierer fra konsesjon til konsesjon.

Kommunen mottar konsesjonsavgiften i desember.

TABELL: KONSESJONSAVGIFTER

KONSESJONSAVGIFT	B2018	B2019	B2020	B2021
K-avgift	10 203 700	10 203 700	10 203 700	10 203 700
Avsatt fond	-10 203 700	-10 203 700	-10 203 700	-10 203 700
Bruk av fond	10 742 700	10 203 000	10 203 000	10 203 000

Konsesjonsavgifter skal gi kommunen erstatning for generelle skader og ulemper som ikke kompenseres på annen måte. Konsesjonsavgiften, renter og annen avkastning skal tas til inntekt for kraftfondet og må disponeres i samsvar med vedtektene.

Hovedformålet for bruken av kraftfondsmidlene er å fremme næringsetablering

- Bedriftsstøtte
- Tilrettelegging for næringslivet i regi av kommunen
- Stedsutvikling
- Utviklingsarbeid m.m.

Fondsmidlene kan ikke benyttes til å dekke løpende drift av kommunen bortsett fra renter og avdrag på investeringer som er gjort i tråd med fondets formål. Det er også unntak for avlønning av næringssjef eller tilsvarende forvalter av fondet.

Kommunestyret har revidert vedtektene til konsesjonsavgiftsfondet i 2015. Fylkesmannen i Nordland har 03.11.2015 godkjent de reviderte vedtektene. Formannskapet innstiller hvordan midlene i konsesjonsavgiftsfondet skal brukes (november). Kommunestyret fatter vedtak om disponering gjennom budsjettvedtaket (desember).

Konsesjonsavgiften avsetter til bundet driftsfond og hentes inn påfølgende år.

Konsesjonsavgiften benyttes i sin helhet til renter og avdrag på lån tatt opp til investeringer.

Note 5 Andre generelle tilskudd

Grunnskولereform G97

Kommunen har siden 1997 mottatt kompensasjon for merutgifter til investeringer i skolebygg i forbindelse med skolestart for 6 åringer. Grunnlaget for tilskuddet var investeringer på kr 5 236 000. Tilskuddet ble beregnet som serielån over 20 år med kvartalsvis utbetaling.

I 2017 vil Hemnes kommune motta kr 132 000 i investeringskompensasjon (G97).

Tilskuddet blir i midlertid avsluttet i 2017.

Rentekompensasjon skole (Husbanken)

Kommunen for utbetalt rentekompensasjon for investeringer til opprustning av skoleanlegg. Grunnlaget for beregningen er en investeringsramme på kr 14,8 millioner kroner. Prosjektet ble ferdigstilt i 2004. Rentekompensasjonen beregnes over 20 år med avdragsfrihet i 4 år og flytende rente. Inntektsanslag beregnet av Husbanken.

Rentekompensasjon omsorg (Husbanken)

Kommunen får kompensasjonstilskudd for omsorgsboliger, psykiatriboliger og sykehjem. Boligene ble ferdigstilt 2007. Inntektsanslag beregnet av Husbanken.

Rentekompensasjon kirkebygg (Husbanken)

Det gis rentekompensasjon ved istandsetting og restaurering av kirkeinventar og utsmykning med antikvarisk verdi. Beregningsgrunnlaget for rentekompensasjon er påløpte kostnader inklusive moms. Kompensasjonen tilsvarer renten for serielån i Husbanken med 20 års løpetid og 5 år avdragsfri periode på 5 år. Til enhver tid gjeldende rente benyttes. Rentekompensasjon utbetales kun til kommuner. Det er budsjettert med rentekompensasjon for Korgen og Bleikvassli kirke.

Bleikvassli kirke må ferdigstilles og søknad sendes innen 31.12.2017 dersom kommunen skal unngå å tape kompensasjon.

Inntektsanslag beregnet av Husbanken.

TABELL: RENTEKOMPENSASJON

RENTEKOMP	B2018	B2019	B2020	B2021
Omsorg/sykehjem	1 538 000	1 523 000	1 509 000	1 495 000
Skoler	231 000	221 000	210 000	189 000
Kirke	110 000	110 000	106 000	100 000
Sum	1 879 000	1 854 000	1 825 000	1 784 000

Kompensasjonen som kommunen mottar vi gradvis avta. I 2017 mottok kommunen siste utbetaling av kompensasjon for grunnskولereformen i 1997.

Vertskommunetilskudd

Hemnes kommunen har mottatt vertskommunetilskudd for 40 plasser for mindreårige på Bjerka mottak.

UDI har sagt opp avtalen med mottaket og kommunen taper årlig inntekt i form av vertskommunetilskudd på kr 1 215 000.

Note 6 – Renteinntekter og utbytte

Renteinntekt

Renteinntekten på kommunes ledige likviditet avhenger av renten på bankinnskudd og gjennomsnittlig bankinnskudd. Begge størrelsene kan være vanskelig å anslå. Det er imidlertid forutsatt at renten ikke vil falle ytterligere og at gjennomsnittlig innskudd blir lik tidligere år.

TABELL: RENTEINNTEKT

RENTEINNTEKT	B2018	B2019	B2020	B2021
Rente av bankinnskudd	1 791 000	1 791 000	1 791 000	1 791 000
Sum	1 791 000	1 791 000	1 791 000	1 791 000

Utbytte

Kommunen eier 6,99% av aksjene i Helgelandkraft AS. Utbyttet har variert mer enn normalt de siste årene. Selskapet har tidligere gitt tilbakemelding om at utbyttet vil bli lavere enn det vi har sett i gode år. Flere forhold påvirker utbyttet blant annet strømpris og investeringer.

Hemnes kommune mottok i utbytte fra Helgelandkraft AS:

- 2016 kr 2 247 000
- 2017 kr 2 604 000 (+ 47 000 fra Gjensidige)

Utbytte er videreført på samme nivå som forrige økonomiplanperiode (2017-2020)

TABELL: UTBYTTE

UTBYTTE	B2018	B2019	B2020	B2021
Utbytte HK	2 700 000	2 700 000	2 700 000	2 700 000
Sum	2 700 000	2 700 000	2 700 000	2 700 000

Note 7 – renteutgifter, provisjoner og andre finansutgifter

Rådmannen har lagt til grunn låneopptak slik det er vedtatt i gjeldende økonomiplan (2017-2020). Overføring fra drift til investering er erstattet med låneopptak. Låneopptak i 2021 påfører ikke kommunen rente og avdragsutgifter i 2021 fordi låneopptak gjøres medio desember.

Rentesats

Følgende rentesatser er benyttet ved beregning av renteutgifter på lån.

TABELL: RENTESATS

RENTESATS	B2018	B2019	B2020	B2021
Flytende	1,80 %	2,00 %	2,00 %	2,00 %
Fast	1,51 %	2,00 %	2,00 %	2,00 %

Det er lagt til grunn at flytende rente vil være lav i økonomiplanperioden. Øker renten med 1 % vil renteutgiften som belaster drift øke med ca. 3,5 mill. Reglement for finans og gjeldsforvaltning åpner for at inntil 50% kommunens lånegjeld kan ha fastrente. For tiden har 3% av kommunens lånegjeld

fastrente. I forbindelse med låneopptak i desember innhentes tilbud på flytende og fastrente lån. I den forbindelse vil andelen lån med fastrente bli vurdert.

Utvikling lånegjeld

Kommunestyret har besluttet at kommunens lån som belaster driften ikke skal øke utover økningen som er fastsatt i gjeldende økonomiplan (2017-2020). Rådmannen har lagt dette til grunn for investeringsplan og låneopptak.

Lånegjelden utvikler seg slik i økonomiplanperioden:

TABELL: LÅN TIL INVESTERINGER

LÅN TIL INVESTERINGER		R2017	B2018	B2019	B2020	B2021
Gjeld	01.01	474 382 800	493 318 300	512 140 300	522 992 000	533 201 200
Opptak	Egne	23 080 000	32 828 000	28 484 000	29 146 000	29 146 000
Opptak	Selvkost	15 525 000	6 950 000	4 650 000	4 450 000	4 450 000
	Sum	38 605 000	39 778 000	33 134 000	33 596 000	33 596 000
Avdrag		-19 669 500	-20 956 000	-22 282 300	-23 386 800	-24 506 700
Gjeld	31.12	493 318 300	512 140 300	522 992 000	533 201 200	542 290 500

Gjeld 31.12.2016 kr 493 800 612 hvorav kr 19 417 824 (husbank formidlingslån) = kr 474 382 788

Ettersom årlige avdrag er mindre enn låneopptak til egne investeringer øker samlet lånegjeld i periode. En konsekvens av at overføringer fra drift til investeringer er strøket, samtidig som investeringsrammen er opprettholdt, er at lånegjelden øker.

Renteutgifter

Renteutgifter i økonomiplanperioden.

TABELL: RENTEUTGIFT

RENTEUTGIFT	B2018	B2019	B2020	B2021
Renter	9 484 300	10 559 500	10 704 700	9 759 900
Sum	9 484 300	10 559 500	10 704 700	9 759 900

Note 8 – Avdrag på lån

Avdrag i økonomiplanperioden

TABELL: AVDRAG PÅ LÅN

AVDRAG LÅN	B2018	B2019	B2020	B2021
Avdrag	20 956 400	22 282 300	23 386 800	24 506 700
Sum	20 956 400	22 199 000	23 220 100	24 256 700

Note 9 – Til dekning av tidligere års regnskapsmessig merforbruk

Kommunen har ikke underskudd som skal dekkes inn.

Note 10 – Til ubundne avsetninger

Bruk av og avsetninger til ubundne fond i enhetene inngår i budsjett til enhetene og tas ikke med i oppstillingen av budsjettskjema 1 drift.

Note 11 – Til bundne avsetninger

Konsesjonsavgiften avsettes til bundet driftsfond

Avsatt konsesjonsavgift fra forrige år brukes påfølgende år til finansiering av renter og avdrag på kommunens lån.

Bruk av og avsetning til bundne fond i enhetene inngår i enhetenes budsjett og tas ikke med budsjettskjema 1a drift.

Oversikt over bruk av og avsetning til driftsfond framgår av kapittel 7

Note 12 – Overføring til investeringsbudsjettet

Det er ikke innarbeidet overføringer fra drift til investeringer.

Note 13 – Premieavvik

Kommunen budsjetterer med pensjonspremie og premieavvik. Pensjonspremien blir en utgift i enhetene budsjett.

Forskjellen mellom betalt pensjonspremie og pensjonskostnaden kalles premieavvik.

De fleste år er premieavviket positivt og budsjetteres da som en inntekt.

Det positive premieavvik blir senere en utgift som belastes budsjett over 15, 10 eller 7 år avhengig av når premieavviket oppstod.

Dette kalles amortisering av premieavviket.

Fra KLP har vi mottatt prognose for pensjonspremie, premieavvik og amortisering av premieavvik.

TABELL: PENSJON

PENSJON	2018	2019	2020	2021
Pensjonspremie inkl 2%	44 156 000	44 363 000	53 069 000	51 260 000
Premieavvik	15 751 000	15 326 000	23 274 000	20 677 000
Amortisert premieavvik	-5 634 000	-7 693 000	-9 815 000	-13 332 000
Premieavvik inkl amortisering	10 117 000	7 633 000	13 459 000	7 345 000

Premieavviket svinger en del. En variabel som forklarer svingningene er reguleringspremien som dekker lønn og G regulering. Det er knyttet usikkerhet til prognosen og usikkerheten blir større lengre ut i perioden.

Kapittel 4.5 Noter til budsjettskjema 1B

Utgangspunktet for de økonomiske rammen for enhetene er planrammene som ble fastsatt i juni 2017. Disse igjen bygger på rammer i sist vedtatte økonomiplan (2017-2020) oppdatert for nye opplysninger f.eks. i revidert nasjonalbudsjett (mai 2017).

Alle enheter har fordelt tildelt planramme på diverse utgifter og inntekter. Valgte driftstiltak øker eller reduserer nettorammen som enhetene skal drifte sin virksomhet for.

Note 1 Politisk virksomhet

I rådmannens forslag er det innarbeidet økte utgifter knyttet til godtgjørelser og tapt arbeidsfortjeneste som følge av endringer i reglement for arbeidsvilkår og godtgjøring for folkevalgte. Utgiften er stipulert med bakgrunn i valgte medlemmer og forutsatt deltakelse på alle møter i henhold til vedtatt møteplan for 2017. Utgiftene økes med kr 734 800.

Kontrollutvalgets forslag til nytt budsjett for kontrollutvalg og revisjonstjenester er innarbeidet i forslaget med kr 38 500.

Det er ikke lagt inn midler til valg eller valgopplæring i 2018 selv om det erfaringsmessig kan bli krav om deltakelse på kurs.

Det er også lagt inn i rammen en bevilgning til gjennomføring av 2 økonomisamlinger vinteren 2017/2018. Bevilgningen til dette formål utgjør kr 97 200.

Note 2 Adm., personal og fellesutgifter

På dette kapittelet budsjetteres det fellesutgifter og reserverte tilleggsbevilgninger. Kutt i diverse driftsutgiftsposter er foretatt så langt mulig, men utgifter til gullklokker og erkjentlighetsgaver er økt. I rammen ligger kr 75 000 til Radio Korgen (uendret). Tilskudd til frivillighetssentralen budsjetteres også her. Bevilgningen er økt med kr 392 000 som er beløpet kommunen mottar over rammetilskuddet til frivillighetssentraler. Samlet tilskudd Frivillighetssentralen utgjør kr 609 000.

Ungdomsrådet inngår i dette kapittelet og det er budsjettet med kr 89 000 til drift og 5 000 til ungdommens kulturpris. Videre er det avsatt reserve til lønnsøkning (3%) kr 6 500 000 og reserverte tilleggsbevilgning (budsjett reserve) kr 1 000 000. For å balansere budsjettet er det også lagt inn uspesifisert rammekutt på kr 1 074 000 og en reduksjon av budsjettreserven med kr 1 000 000.

Tilskudd til nærmiljøutvalg er flyttet over til dette kapittelet og nytt ansvar «1259 Bygdeutvalg» er opprettet. Det lagt inn kr 160 000 som tilskudd til bygdeutvalgene. Vennskapsarbeid er videreført med samme utgiftsramme kr 42 400, men denne er i 2018 finansiert av bundet fond.

Note 3 Stab

I forslag til budsjett for 2018 er turistinformasjon, skjenkekontrollør og arbeidstakerorganisasjoner overført til kapittel 110 ADM, Personal og Fellesposter. Ansvar 1200 er splittet opp, og kostnader som gjelder Stab er lagt til 111 Stab, mens resterende blir igjen i 110 administrasjon, personal og fellesposter.

Tiltak innenfor egen rammer

Stabsenheten (IKT, Regnskap/skatt/lønn, Service, Personal) er ikke i stand til å viderefører dagens driftsnivå innenfor tildelte ramme. Det reduseres både på midlertidig personell, lærlinger og på en rekke andre driftsutgifter for å komme innenfor rammen. Det legges likevel opp til å svare opp IKT-rapporten fra 2016 (profesjonalisering), ROS-analyser IKT, skisse til Digitaliseringsstrategi og diverse lovpålegg. Mange av tiltakene krever ikke finansiering, men tid og kompetanse, mens andre tiltak vil presenteres som tiltak utover rammen.

Det er heller ikke i 2018 satt av lønnsmidler til 50 % stilling som Utvalgssekretær. Denne stillingen har hatt som hensikt å profesjonalisere utvalgsarbeidet, men det er ikke funnet midler innenfor rammen til å kunne ansette i stillingen.

For å skaffe oversikt og lettere kunne disponere og vurdere bruken av IKT framover er alle utgifter til lisenser og vedlikehold av programvare og serviceavtaler knytte til IKT flyttet til ansvar 1221 Felles IKT-utgifter. Dette gir mulighet for en grundig gjennomgang og vurdering av utnyttelsesgraden av programvare i 2018.

Utfordringer

Sett i lys av IKT-rapporten (2016), statens satsing på Digital Agenda, kommunestyrets vedtak 21.6. om bruk av teknologi og en rekke lovpålegg, er det i 2017 skaffet oversikt over utfordringer på IKT-området (blant annet vha ROS-analyser), og enheten er i gang med et langsiktig steg-for-steg-arbeid for å rigge for framtidig digitalisering, samt profesjonalisering av enheten. Kommunen vil ikke over tid være i stand til å inneha kompetanse og ressurser på et så krevende området, slik at outsourcing, skyløsninger, samarbeid og valg av standardløsninger vil bli viktig i framtiden. Noen analyser er påbegynt, mens andre vil komme stegvis de neste 2-3 årene. Å lykkes med hvordan vi håndterer IKT vil bli viktig for Hemnes kommunes satsing på digitalisering i årene som kommer. Dette er et krevende område, hvor kommunen må tenke at man ikke skal ha all kompetanse selv. Bruk av statlige og kommunale felleskomponenter vil bli viktig.

Lisenser og vedlikeholdsutgifter er et område som over år har vokst betraktelig og dermed gradvis har blitt underfinansiert. I dag er omfanget av dette ca 3,4 mill. Enhetene har de siste årene bidratt med 1,7 millioner til finansiering. Disse midlene er nå overført til Stab, men finansierer likevel bare en brøkdel av utgiftene på området. Stab har funnet midler til store deler av underfinansieringen, men ber om midler til å oppfinansiere resterende slik at man lovmessig budsjetterer reelle utgifter på området.

På økonomiavdelingen er knappe ressurser en utfordring. Likevel har avdelingen klart å levere regnskap uten merknader de siste årene. Fra et arbeidsmiljøståsted, blir det viktig framover å automatisere flest mulig prosesser slik at avdelingen kan fortsette å levere god kvalitet med dagens ressurser og med ansatte ved god helse og innenfor arbeidsmiljølovens bestemmelser.

På servicekontoret er det igangsatt et arbeid for å definere framtidig servicekontor basert på moderne prosesser og digitalisering. Dette arbeidet er under oppstart og det er for tidlig å si noe om resultatene. Målet er effektive og gode møter med brukerne og en balansert økonomi.

Hver avdeling er dekket av minst 2 faste ansatte for å ha tilstedeværelse og faglig sikkerhet ved sykdom, ferie og annet fravær. Unntaket er IKT-drift, som i dag kun har 1 fast ansatt tilgjengelig. Dette ansees som høy risiko, og det sees derfor på risikoreduserende tiltak. Som følge av utviklingen med nedgang i nettorammer for personal- og driftskostnader i stab, vil vi måtte vurdere ytterligere strukturelle kutt. Disse kan sees i sammenheng med digitalisering/automatisering, outsourcing,

samarbeid, skyløsninger osv - men må komme over tid. Målet er en bærekraftig økonomi – og samtidig tilstrekkelig kvalitet på leveransene våre. I årets budsjett foreslås en vridning av ressursene slik at vi kan sikre 2 faste ansettelser i hele stillinger på drift i stedet for midlertidighet og bruk av lærlinger til ordinær driftsoppgaver.

Nye tiltak drift

Tiltakene er i hovedsak utarbeidet på bakgrunn av 1) ROS-analyser IKT/Lovpålegg, 2) Behov for å utrede og analysere områdene Outsourcing og Servicetorg 2025 og 3) behovet for å budsjettere økte utgifter til lisenser og vedlikehold reelt.

Tiltakene vil sørge for å dekke noen av de viktigste sikkerhetshullene slik at vi er bedre forberedt på digitalisering. Det haster særlig å se på outsourcing og en modernisering av måten å tenke servicekontor på.

Nye tiltak investering

Behovene er basert på analyser av dokumentene IKT-rapport, skisse til digitaliseringsstrategi, vedtak i Kommunestyret 21.6. sak 32/17, stortingsmelding Digital Agenda, lovpålegg og digitaliseringsrundskrivet:

- Nødvendig infrastruktur for digitalisering (inkl. best mulig utnyttelse av fiberinvesteringen som kommunen har gjort), hvor tilgang til godt nett er det aller viktigste.
- Behov begrunnet i lovpålegg, IKT-rapporten og ROS-analyser, særlig med fokus på sikkerhet og risikoreducerende tiltak.

Digitalisering av administrative rutiner, med særlig fokus i 2018 på økonomiavdelingen

Note 4 Utvikling og strategi

Koordinerende enhet er overført til enhet for Helse og Velferd.

Utvikling og strategi inneholder nå budsjetterte utgifter til økonomisjef, seniorkonsulent med ansvar for sikkerhet, kvalitetskontroll, innkjøp og anskaffelser, samt bygdeutvikler. Alle i 100% stillinger. Næring, turistinformasjon, kraft og kraftrettigheter administreres fra dette kapittelet. Tilskudd til Hasvo er økt med 3% til 1 553 300. Bevilgningen til turistinformasjon utgjør kr 51 000 og tilskudd til bedrift kr 150 000. Utgifter til medlemskap i ulike næringsforeninger til sammen kr 390 000.

Note 5 Kultur, tilskudd kirke og trossamfunn.

Driftstilskudd til HKFR og trossamfunn budsjetteres på dette kapittelet. HKFR har anmodet om økning i driftstilskuddet fra Hemnes kommune med nesten 8%. Rådmannen har innarbeidet en økning med 2%, kr 62 800 til kr 3 488 400. Utgifter til trossamfunn henger sammen med drifts og investeringstilskudd til HKFR og er redusert til 130 000.

Tilskudd til 17 mai er økt med kr 10 000 til kr 40 000. Kultursjef i 53% stilling er gått av med pensjon i 2017 og erstattet av medarbeider i 20% stilling som skal følge opp ungdomsrådet og ulike ungdomstiltak, blant annet knyttet til Ungdataundersøkelsen.

Bevilgninger til kjøp av bøker er videreført med kr 120 000. Bokkjøp var noen år tilbake budsjettert med kr 190 000. Kjøp av bøker er viktig for å opprettholde et godt og levende bibliotektilbud. Rådmannen har imidlertid ikke funnet rom for å øke rammen.

Note 6 Skolene (Grunnskole, kulturskole og fritidsklubber)

I forslaget til budsjett er nettorammen til Enhet skole på kr 64 657 mill.- Dette er en reduksjon på 5,9 millioner fra budsjett 2017. Nedgangen i budsjettammen skyldes i hovedsak uspesifiserte rammekutt og befolkningsframskriving (prognoser elevtall).

Tiltak for å balansere budsjettet

Fallende elevtall, fallende kommunale inntekter er noe som viser seg i lavere budsjett og mindre handlingsrom for enheten. Med 5 skoler på 513 elever er det en umulighet å drive en god skole med de rammebetingelser som i utgangspunktet ble lagt til grunn. Etter å ha jobbet mye med budsjettet er differansen for å komme i balanse relativt stor. Tiltak som bl.a. å kutte kjøp av MINOSO (minoritetsspråklig bistand) fra PPT-Rana på 71500.-, legge ned ungdomsklubb på Bjerka (ikke vært åpen 2017) 73150.-, øke prisene på SFO, samt forslag om å endre skolestruktur. Rådmannen tar dette til orientering og velger å bruke fond for å balansere budsjettet for enhet skole og freder skolestrukturen i 2018.

Nye større behov

- Elev med store hjelpebehov spesialundervisning etter § 5.1. har behov for assistent og lærer
- Elev tilflyttet med rettigheter innenfor språk etter § 2.8

Det er flere utfordringer ved å budsjettere for enhet skole, men HEVO (Hemnes voksen opplæring / flyktingeskolen) har mange variabler som gjør dette utfordrende. Inntektene varierer på hvor lenge flyktningene har vært i Norge, alder, grunnskoletilbud, voksenopplæring antall klasser osv. Nedlegging av flyktningmottaket gjør også at enheten har tatt ned bemanning på HEVO. Uklarheter om ny bosetting av flyktninger gjør også dette mere krevende. Brannen ved Korgen Sentralskole høsten 2016 gir oss også noen utfordringer på investeringssiden. Her vil forsikringen ikke dekke hele behovet pga. nedskrivning av verdi møbler, bøker pc'er osv. Her ligger det inne et tiltak på 600 000.- for å lukke behovet.

Elevene i Hemnes kommune har et godt skoletilbud. Skolene må fortsette å se på ressursbruk opp mot læreplanmål samt se på mål og føringer kommunen har. Reduserte rammer gir mindre fleksibilitet og vi kan ikke opprettholde den driften vi har uten at rådmannen har tatt i bruk fond.

Vi opprettholder driften på kulturskolen på nivå med 2017.

Note 7 Barnehagene

Enhet barnehage består av 6 kommunale barnehager, enhetsleder, en logoped, en spesialpedagog og en merkantil ressurs. Utgangspunkt for budsjettet 2018 er driftsnivået pr 01.01.2017. med tillegg av de prioriterte tiltakene Rådmannen har valgt.

I forslag til budsjett for 2018 er nettorammen til personal og driftsutgifter kr 34 886 000. Til sammenligning var rammen i 2017 kr 36 240 000,-

Enhet barnehages drift slik den er ligger i økonomiplanen for 2018 er kr 34 630 954,- altså kr 317 046,- under rammen. Dette skyldes at utgiften til leie av midlertidige lokaler ved Sjøveien, Finneidfjord, faller bort i 2018. Denne innsparingen må sees mot den økte utgiften som TEK har lagt inn på kr 300 000,- som følge av drift ny barnehage Finneidfjord.

Tiltak innenfor rammene

Enheten fattet vedtak om ekstraressurs fra 15.08.17. som fortsetter til 14.08.18. Vedtaket er fattet på bakgrunn av sakkyndig vurdering hjemlet i Opplæringsloven §5,7. Vedtaket utgjør til sammen 1,20 årsverk, omfatter 2 barn. Tiltaket er finansiert innenfor egne rammer, som følge av at annet barn med sakkyndig vurdering slutter i barnehagen i løpet av 2018, og midlene overføres disse nye barna.

Tiltak for å balansere budsjettet

Enheten har rammekorreksjon i 2018 på kr 97 000,- Enheten vil i begynnelsen av året, starte en prosess for å styre innenfor rammene.

Enheten har lagt inn balanseringstiltak som omhandler endring i antall hovedopptak pr år. Hemnes kommune har i dag to hovedopptak i året, mens det er lov hjemlet kun et hovedopptak. Av den grunn kan kommunen redusere antall hovedopptak, og bare ha opptak pr. 15.08. hvert år. Forslaget gir en stipulert innsparing på kr 134 000,- pr år.

Det er også tatt med et balanseringstiltak med virkning fra 2021. Ved en samlokalisering av barnehagetilbudet i Korgen, vil enheten oppnå en innsparing på driften som er stipulert til kr 718 000,- Dette omfatter bl.a. mer fleksibel bruk av personal, mindre vikarinnleie/ansatte, mindre behov for inventar/utstyr/arbeidsmateriell, trenger ikke dobbelt av alt.

Driftstiltak

Enheten har lagt inn driftstiltak som følge av kommende endring i barnehageloven, økt pedagogisk bemanning pr. 01.08.18. Hver barnehage må omgjøre stillinger til pedagogstillinger, for å innfri kravet til pedagognorm. I dag er det en pedagog pr. 9 barn under 3 år, og en pedagog pr 18 barn over 3 år. Ny pedagognorm sier en pedagog pr. 7 barn under 3 år, og en pedagog pr. 14 barn over 3 år. Dette endringen fører til økte lønnsutgifter. For 2018 vil dette endringen ha 5/12 virkning, men fra 2019 vil enheten få helårsvirkning.

Enheten har lagt inn tiltak som omhandler et enkeltvedtak som følge av sakkyndig vurdering. Dette enkeltvedtaket har ikke enheten rom for å finansiere innenfor egne rammer.

Barnehagene i kommunen har leaset kopimaskiner. Disse avtalene er gått ut for noen år siden og maksinene er klare for utskifting. Barnehagene bruker kopimaskiner mye i sitt pedagogiske arbeid med barna, og bl.a. for å innfri krav til dokumentasjon, krav til planer, krav til bruk av digitale verktøy. Dette i h.h.t. ny Rammeplan for barnehagene. Dette tiltaket er ikke tatt med i økonomiplanperioden, og barnehagene må dekke dette innenfor egne rammer. En konsekvens vil være at barnehagene må bruke midler på dette som egentlig skulle vært brukt til arbeidsmateriell, utstyr osv.

Investeringer

Enhet barnehage har meldt inn behov for solskjerming ved Hemnes barnehage i hovedbygget. Dette tiltaket vil bidra til at barn og voksen får en bedre barnehagedag. Tiltaket er lagt inn i 2020.

Enheten har meldt inn behov for utbedring av soveskuret/vognrommet ved Bjerka barnehage. Dette rommet bør isoleres, og omgjøres til et tett/varmt rom. Det har vært en utfordring siden det ble tatt i bruk at det blir «rått» inne i soveskuret, luften blir for tett, fuktig og stillestående. I tillegg kommer det vann inn og legger seg på gulvet, som fryser til is på vinteren. Vognen fryser fast i isen. Dette tiltaket er lagt inn i økonomiplanen i 2021.

Finneidfjord barnehage har drevet en avdeling i leide lokaler siden 2010. I tillegg til å leie lokaler har kommunen leid tilhørende utstyr/inventar. Det innebærer at barnehagen mangler inventar til den ene avdelingen i ny barnehage, og dette er ikke mulig å finansiere over eget budsjett da det blir for mye på en gang. (Garderobe til 13 barn, spisebord og tripp-trapp stoler). I anledning ny barnehage så er det behov for midler til å opparbeide et uteområde som stimulerer til allsidig lek og kreativitet til alle barna i barnehagen. Lekeapparatene som barnehagen hadde på eksisterende uteområde for de eldste barna, blir flyttet til ny barnehage. Men lekeapparater i de leide lokalene følger ikke med, og av den grunn vil det være mangle på lekeapparat tilpasset de minste barna. (husker, sand, lekeapparat.) Disse tiltakene er lagt inn i 2018.

Ved Sørfjellet gårds- og friluftsbarnhage er det behov for utbedringer. Barnehagen måtte gi fra seg leke- og oppholdsareal i fjor, da det ble behov for å oppgradere ventilasjonsanlegget og et rom ble omgjort i denne saken til teknisk rom. Som følge av det har barnehagen behov for å utbedre sitt leke- og oppholdsareal for å innfri kravet til kvadratmeter pr. barn, samt å utbedre forholdene til personalet slik at kravet i arbeidsmiljøloven i forhold til fysiske arbeidsmiljø blir innfridd. Personalet har ikke i dag garderobe, pauserom, arbeidsrom. Dette tiltaket er lagt inn i 2018.

Note 8 Teknisk

I forslaget til budsjett for 2018 er nettorammen til personal og driftsutgifter kr 43 285 000, noe som er en økning på ca. 1,5 % sammenliknet med 2017. Utgangspunktet for budsjettet 2018 er driftsnivået for 01.01.2017, og utfordringen blir å klare å møte økt kostnadsnivå på kjøpte varer og tjenester som er høyere enn rammeøkningen i enheten.

Tiltak innenfor rammene

Vi har hatt gode resultater innenfor sykefravær i avdelingen, og det legges opp til fortsatt høy fokus på sykefraværet for å få dette fortsatt ned. Dette er et viktig tiltak for å kunne redusere kostnadsnivåene på de tjenestene vi leverer selv. Det vil bli jobbet videre med innføringen av internkontrollsystemet slik at dette blir tatt i bruk i hele enheten. Det vil også bli vektlagt å få implementert innkjøpssystemet skikkelig i organisasjonen og det er et mål at de aller fleste innkjøpene skal skje over dette systemet i 2018.

Utfordringer

Det er slik at prisstigningen på de kjøpte varene og tjenestene stiger mer enn bevilgningene våre og det er derfor viktig å ha høy fokus på effektivisere tjenestene våre. Det er viktig at vi benytter oss av de beste verktøyene slik at sløsing på grunn av gammelt og utdatert verktøy blir minimalisert. Det må være fokus på verdiskapende arbeid i årene fremover for å kunne møte de økonomiske utfordringene vi står ovenfor.

Det er gjort endringer innenfor eiendomsbeskatning av verker og bruk med at produksjonsutstyr og installasjoner skal ut av takseringsgrunnlaget. Dette fører til at vi må re-taksere eiendommene innenfor verker og bruk. Det er satt av midler til dette. Vi får økte oppgaver innenfor planavdelingen fremover, og det gjør at vi har med et tiltak om å engasjere en arealplanlegger i en 2-årig prosjektstilling. En slik økning av ressursene må til for å tilrettelegge for økt boligbygging og for at arbeidet med å revidere kommunens arealplanene kan komme i gang. Regjeringen har i statsbudsjettet uttalt at det viktigste verktøyet for å møte klimaendringene vi opplever er å sørge for å ha hode og oppdaterte arealplaner i kommunene. Det er ønskelig å automatisere større andel av

grøntarealene i kommunen og det legges opp til en forsøksordning med robotgressklippere sommer 2018. Det er fremmet forslag til en del rehabiliteringstiltak på de kommunale byggene, og det er viktig vi får tatt noe av dette da slike tiltak er med på å hindre at det store vedlikeholdsetterslepet stiger ytterligere. Når det gjelder de kommunale veiene så ser vi også at kostnadsnivået stiger, og det er viktig at man har verktøy og utstyr som er mest mulig effektivt for denne jobben.

Note 9 Helse og velferd

Enhet Helse og velferd inneholder helsetjenestene, barnevernet, og Nav Hemnes, samt folkehelse og frisklivssentralen.

I budsjettforslaget for 2018 er viktige satsninger som «På lag – i lag» i regi av Nav, Olehallprosjektet, koordinerende enhet for barn og unge, og frisklivssentralen videreført. Forebyggende psykisk helse i regi av skolehelsetjenesten er også videreført, med videre finansiering fra Fylkesmannen. Midler til kommunepsykolog er avsatt i tråd med økonomiplan 2017-2020. Innenfor rammen er det også prioritert å ansette en fysioterapeut med fagansvar. Rammen forutsetter et jevnt nivå på utbetaling av økonomisk sosialhjelp og barnevernstiltak. Disse faktorene fremstår som de største usikkerhetsmomentene i budsjettet.

Utfordringer

Resultater fra Ungdata, folkehelseprofilen, og annen statistikk synliggjør store utfordringer som berører tjenestene i Enhet Helse og velferd i dag og i fremtiden. Hovedproblemstillingen budsjettmessig er hvordan skape handlingsrom for å møte oppsamlede behov samtidig som det forebyggende perspektivet styrkes. I et lengere perspektiv vil økte ressurser til forebyggende arbeid nå være kostnadsreducerende for tjenestene i fremtiden.

En del av enhetens budsjett er svært vanskelig å forutse og styre. Dette gjelder særlig barnevernet og Nav. Verken barnevernstiltak eller økonomisk sosialhjelp kan avslås på bakgrunn av kommunens økonomiske situasjon, og behovet oppstår ofte på bakgrunn av faktorer som tjenestene i liten grad råder over.

Driftstiltak

Det er to driftstiltak i enheten som er tatt med i budsjettforslaget. Det ene tiltaket omgjør en prosjektstilling innen økonomisk rådgivning til en fast ressurs. Økonomisk rådgivning er en tjeneste som har en stor forebyggende effekt. Økonomiske vansker over tid gir ofte utslag i helse, levekår for barn, arbeidsdeltakelse m.m.

Det andre tiltaket innebærer implementering av «Familiens møte». Dette er en arbeidsform som legger bedre til rette for samhandling på tvers av tjenester, enheter og eksterne aktører, for å gi helhetlig bistand til barn og familier. Arbeidsformen gir også en effektivisering da den forplikter BUP og PPT direkte i samarbeidet. Familiens møte kan i seg selv fungere som en henvisning til instansene. Erfaringene fra blant annet Rana kommune er udelt positive. De positive effektene har vist seg å være av både kvalitetsmessig, ressursmessig og økonomisk art. Prosjektet legges til koordinerende enhet for barn og unge, og er sådan en styrkning av denne tjenesten.

Kapittel 190 Omsorgstjenesten

Omsorgstjenesten består av Miljøtjenesten, Korgen omsorgstjeneste og Hemnesberget omsorgstjeneste. Utgangspunktet for budsjettet 2018 er driftsnivået 01.01.2017. Budsjettet er ikke i balanse, enheten ligger ca 1,7 million over rammene.

Vedtaket som omhandler omgjøring av 4 sykehjemsplasser er ikke effektivert. Dette skyldes et konstant overbelegg på sykehjemsplassene, spesielt gjelder dette korttidsplasser. Dette utgjør 1,6-1,7 million av avviket, altså omtrent hele avviket.

Rammene ble fra og med 2014 redusert med 2 mill som en forventet effekt av redusert sykefravær. Det jobbes fremdeles intensivt med å holde fraværet ned, men vi er ikke i mål selv om utviklingen er meget bra.

Enheten har en rammekorrigerings på kr 650 000 fra 2017 som vi ikke har klart å iverksette varige tiltak for å innfri, kun kortsiktige tiltak. I 2018-budsjettet skal enheten ned ytterligere 1,3 million. Til sammen vil dette utgjøre en rammekorrigerings på kr 1,950 mill. Det er innfridd i dette forslaget.

Budsjettet for 2018 har i seg 2,5 årsverk brukerstyrt personlig assistent mer enn i 2017-budsjettet. Ved nært samarbeid med en barnehage og økt ressurskrevende brukertilskudd, kan dette håndteres innenfor rammene. 2 barn har fått økt tilbud i barneavlastningen, dette også innenfor eksisterende ressurser.

Vi har endret på lederstrukturen, fjernet administrative oppgaver fra lederne og gitt bedre rom for ledelse. 0,6 årsverk ledelse er redusert og omgjort til styrking av bemanningen i bemannede bofellesskap på Hemnesberget.

Nye tiltak - drift

I rådmannens forslag har omsorgsenheten 5 NBD (N) driftstiltak, tilpasset vedtatt Kommunedelplan for Helse&Omsorg og i tråd med kommunestyrets mål og rammer (K-sak 32/17).

Alle 5 tiltakene er foreslått delfinansiert av rådmannen. Den reduserte finansieringen utgjør kr 1,27 mill. Enheten har også 2 NBD (A) driftstiltak, med en redusert finansiering på kr 600 000.

For å balansere nærmere rammene, er det foreslått å øke betalingssatsene.

Nye tiltak – investering

Investeringsbehovene er samlet under Teknisk enhets investeringsplan. De største tiltakene er oppfølging av K-sak 29/16 – renovering av sykehjemsavdelingen Gammelstua på Hemnesberget, og investering i nytt sykesignalanlegg.

Utfordringer

Kommunedelplan for Helse&Omsorg ble vedtatt i 2015 og gir føringer og mål for tjenesten. Omsorgstjenesten er kostnadskrevende å drive. Den demografiske utviklingen viser at dette ikke blir enklere. Vi blir flere eldre og færre i arbeidsfør alder. Dette merker tjenesten godt allerede, med mange i den eldste pasientgruppen, mange demente og mange utskrivningsklare pasienter. Kommunen deltar i interregionalt prosjekt, BitStream, som vi mener vil hjelpe tjenesten å se på tjenesteleveransen på en ny måte. Her er brukerens behov i fokus, og stikkord ellers er digitalisering og effektivisering. Store deler av prosjektet dekkes av tilskudd. Tjenesten er også med i et interkommunalt nettverk, der kvalitet og digitalisering er hovedfokus. I tillegg deltar omsorgstjenesten i KS-prosjektet (i samarbeid med 3 arbeidstakerorg.) Heltid i nord, der det jobbes med forskjellige tiltak for rekruttering og andre tiltak for å oppnå flest mulig store stillinger slik at ansatte kan leve av jobben og tjenesten kan utnytte ressursene bedre.

Tjenesten har samme antall ressurskrevende brukere, 11 personer. 2 har falt fra og 2 har kommet til. For brukere under 67 år blir noe av utgiftene refundert av staten. Det betyr f.eks. at de fleste i den økende gruppen demente ikke kommer inn under denne ordningen. Utfordringen med denne ordningen, er at tilskuddet stipuleres i budsjettarbeidet, og utbetales på bakgrunn av avlagt regnskap, altså året etter tjenesten har hatt utgiften.

En annen utfordring i budsjettarbeidet, er å beregne inntekter i sykehjem. Langtidspasienter betaler etter inntekt, pt varierer det fra 5 000/mnd til 19 000/mnd. Gjennomsnittet i dag er kr 13 221/mnd. Første 60 dagene i langtidsplass er vederlagsfri, det betyr at stor turnover i sykehjem gir reduserte inntekter.

Samhandlingsreformen har skjerpet kravet til kommunene. Nå er tilbudet innenfor somatikken i hovedsak innfridd. Det er vedtatt en lovendring om rett til opphold i sykehjem eller tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester – kriterier og ventelister. Det fremgår klart av loven at pasient eller bruker har rett til slikt opphold dersom dette etter en helse- og omsorgsfaglig vurdering er det eneste kommunale tilbudet som kan sikre pasienten og brukeren nødvendige og forsvarlige helse- og omsorgstjenester.

Utfordring framover er å jobbe forebyggende. Stikkord her er digitalisering, habilitering, rehabilitering, aktivitet, folkehelseiltak og frisklivssentral. Det vil gi en besparelse på sikt. Spesielt arbeidet med å innføre teknologi og digitale løsninger blir viktig. Omsorgstjenesten vil fortsatt vokse i omfang og ha et merbehov i kommende 20 år, men med de riktige tiltakene, vil økningen bli mindre.

Å iverksette de nye tiltakene med 1,87 mill i underfinansiering vil by på store utfordringer.

Forbedringstiltak

I budsjettforslaget er omsorgslønn redusert. Det er foreslått økning av brukerbetalingen spesielt på praktisk bistand. Her er det tatt utgangspunkt i nabokommunenes nivå. Det er også foreslått økning på dagplass og mat. Tilskuddet for ressurskrevende brukere øker og gjør at resultatet ikke er verre.

Rammekorrigeringer på 2 mill er innfridd, men det er tilkommet 1,87 mill i nye utfordringer med de delfinansierte tiltakene. 3 barn har fått økte tjenester i form av BPA og avlastning, og bofellesskapene på HOM er styrket med 0,6 årsverk.

Det forventes en betydelig effekt av digitaliseringstiltak, selv om enheten her bare er så vidt i gang. Videre arbeid med nærvær blir veldig viktig for å nå målet, også økonomisk.

Noter til investeringsbudsjett – økonomiplan 2018 – 2021

Note 3 – SOLSKJERMING OMSORGSENTRENE

Omsorgssentrene har store glassflater som slipper inn mye sollys og varme. Eldre og syke tåler dette dårlig, og det er tungt for ansatte å jobbe under slike forhold. Deler av sentrene har solskjerming, men deler mangler.

Note 4 - NY BARNEHAGE KORGEN

Det er utarbeidet en egen utredning av enhet barnehage som inneholder flere alternativ til framtidig barnehageløsning i Korgen, og hvilke driftsmessige konsekvenser de enkelte alternativene medfører. Lokaliseringen står nå mellom Svartebukta og Markusmoen. Det tas sikte på å få avklart alternativ i 2017. Prosjektet er så stort at det finansieres over 4 år.

Note 5 - ADM. LOKALER OMSORGSTJENESTEN 2018

9 stk nye vindu, en dør og lydisolasjon, administrasjonslokaler omsorgstjenesten. Vinduene kan ikke åpnes. Det tettes med tape rundt vinduer og over ventiler om vinteren for å holde kulden ute. Lyden bæres i et gammelt ventilasjonsanlegg som ikke er i bruk, ikke gunstig med mye publikumskontakt. Pris inkl. mva.

Note 9 - HEMNES INDUSTRIKAI - FORPROSJEKT PÅ TEKNISK STATUS 2018

Innleie av konsulent til vurdering av teknisk status (bæreevne mm), og kostnadssatt beskrivelse av nødvendige tiltak. Støttet i rapport fra teknisk konsulent, utarbeides saksfremstilling for fremtidig bruk av anlegget.

Note 11 - VOGNROM BJERKA BARNEHAGE

Barnehagen har behov for å få soveskuret/vognrommet isolert, og omgjort til et tett/varmt rom. Det har vært en utfordring siden det ble tatt i bruk at det blir «rått» inne i soveskuret, at det blir svart sopp/muggel på vognene, luften blir for tett, fuktig og stillestående.

I tillegg kommer det vann inn og legger seg på gulvet, som fryser til is på vinteren. Vogner fryser fast i isen.

Note 13 - INVENTAR FINNEIDFJORD BARNEHAGE

Finneidfjord barnehage har drevet en avdeling i leide lokaler siden 2010. I tillegg til å leie lokaler har kommunen leid utstyret/inventaret som var inne i lokalene etter at den private barnehagen ble avviklet. Det innebærer at barnehagen mangler inventar til den ene avdelingen, og dette er ikke mulig å finansiere over eget budsjett da det blir for mye på en gang. (Garderobe til 13 barn, spisebord og tripp-trapp stoler)

I tillegg har barnehagen fått pauserom, møterom og arbeidsrom for personalet. Dette har barnehagen ikke hatt tidligere.

(Arbeidsbenker, arbeidsstoler, møterbord/stoler, reoler, sofa, bord)

Note 14 - UTEOMRÅDE FINNEIDFJORD BARNEHAGE

I anledning ny barnehage så er det behov for midler til å opparbeide et uteområde som stimulerer til allsidig lek og kreativitet til alle barna i barnehagen. Lekeapparatene som barnehagen hadde på eksisterende uteområde for de eldste barna, blir flyttet til ny barnehage. Men lekeapparater i de leide lokalene følger ikke med, og av den grunn vil det være mangle på lekeapparat tilpasset de minste barna. (husker, sand, lekeapparat.)

Note 15 - UTVIDELSE SØRFJELLET GÅRDS- OG FRILUFTSBARNEHAGE

Barnehagen måtte gi fra seg leke- og oppholdsareal i fjor, da det ble behov for å oppgradere ventilasjonsanlegget og et rom ble omgjort i denne saken til teknisk rom. Som følge av det har barnehagen behov for å utvide sitt leke- og oppholdsareal for å innfri kravet til kvadratmeter pr. barn.

1. Utvidelse av kjøkkenareal og avskjerming mot det store oppholdsrommet. Personalgarderoben og vaskerommet innlemmes i kjøkkenareal/leke og oppholdsareal. Personalet ønsker å få avskjermet kjøkkenarealet fra det store oppholdsrommet. Dette vil gi økt leke og oppholdsareal, mindre støy og større muligheter for gjennomføring av alderstilpasset aktiviteter.
2. Personalflyt. Barnehagen innfrir ikke som følge av de endringene som ble gjort i fjor, kravet i arbeidsmiljøloven i forhold til det fysiske arbeidsmiljøet. Det går på pauserom, arbeidsrom.

Et tiltak vil være å få bygget på en egen personalflyt med egen garderobe, pauserom og arbeids/møterom. (paviljong/modul e.l.)

Note 16 - FORBEDRING AV ARBEIDSFORHOLD HEMNESBERGET OMSORGSSENTER

Omsorgssenteret på Hemnesberget har dårlige arbeidsforhold for administrasjonen. All trafikk gjennom hovedinngangen er sjenerende og gjør det vanskelig å håndtere sensitiv informasjon, ha fortrolige samtaler og møter med pårørende, ansatte og brukere. Ombygging nødvendig for å lukke disse avvikene.

Note 19 - RENOVERING BAD ASPMOEN 42

Luktproblematikk på 2 bad. Vann står og demmer, ikke fall til sluk. TEK forslår enkle tiltak på kort sikt og full renovering på lenger sikt.

Note 20 - UTREDNING RENOVERING AVD. KLØBBEN (KORGEN OMSORGSSENTER)

Gjelder de gamle trykdehyblene (ikke de nye fra 2007) som trenger generell oppussing. Det er 9 leiligheter. Badene er nedslitte og her har det vært et problem i alle år at vannet ikke renner til sluk, men ut av rommet. Vi har hatt dusjkabinett en periode for som tiltak i forhold til det, men det er vanskelig da pleierne ikke kommer til for å hjelpe på samme måte, slik at de er tatt bort. Vinduene er også dårlige, veldig trekk inn og da kaldt om vinteren.

Note 23 - NØDSTRØMSAGGREGAT SERVERROM

Behov for et nødstrømsaggregat IKT har tidligere vært oppe til behandling (basert på beredskapsplan for samfunnssikkerhet) KST-saker 13/804 og 14/301. Deretter har IKT-rapporten (2016) påpekt behovet for profesjonalisering av IKT i HK, og det er derfor i 2017 gjort ROS-analyser over 14

hendelsesområder knyttet til IKT, hvorav hendelsesområde nr. 5 er Strømbrydd. ROS-analysen konkluderer med at et strømbrydd i Korgen både vil gi konsekvens for kommunens tjenester, kommunens innbyggere og det næringsliv som benytter Villmarksnetts fiberleveranser. Særlig vil Villmarksnett i framtiden kunne få krav om 24-timers oppetid ifbm. utleie av svartfiber. Konsekvensen er at alt av systemer på rammet lokasjon(er) går ned (og blir nede mens strømmen er borte). Det vil også ta tid å få opp systemene igjen etter at strømmen er tilbake. Dette vil i verste fall ramme tjenesteproduksjon, administrativ produksjon og leveranse av fibernet til innbyggere og næringsliv. Et strømbrydd kan i tillegg påføre kommunen kost ved at utstyr kan gå i stykker, og at det oppstår følgefeil på tekniske installasjoner/programvare.

Strømbrydd utover 2-3 timer ansees som kritisk, og hendelsesområdet er satt til rødt (Svært sannsynlig/Kritisk). Slik kommunen er rigget mtp IKT og serverrom, vil all IKT ligge nede ved et evt. strømbrydd. I dag har vi batterikapasitet (UPS) som holder systemene oppe i ca 30. minutter. Det vil likevel ikke være mulig å sette krisestab med tilgang til de verktøy man trenger, uten strøm. Dette pga manglende strøm til prioriterte kurser i rådhuset. Uten strøm har HK heller ikke drift av kjøleanlegg i serverrom. Dette kan gjøre at servere går ukontrollert ned, selv om UPSer går.

Det foreslås to alternative løsninger:

A: Nødstrømsaggregat i serverrom, som håndterer alt av IKT som går ut av Hemnes rådhus. Dette koples til UPSer (batteri), som igjen forsyner IKT-systemene. Aggregatet slår seg automatisk på ved strømbrydd, og automatisk av igjen når strømmen kommer tilbake. Det setter også strøm på prioriterte kurser i rådhuset, slik de er installert i dag.

Kostnad er anslått ut fra tidligere analyser konkrete tilbud må hentes inn for nøyaktig pris. Det er tidligere vedtatt 300.000,- til dette. Disse pengene er inkludert forespurt beløp nå.

Alternativ B se investeringstiltak 024

Tiltaket har en indirekte betydning for oppnåelse av tiltak NBD (B) 1 KONTINUERLIG UTVIKLING OG DIGITALISERING, da økt digitalisering gjør oss mer sårbare for oppetid og infrastruktur.

Note 24 - INSTALLERE FLERE UPSER (BATTERIKAPASITET)

Som et alternativ til nødstrømsaggregat, kan det installeres flere UPSer (= øke batterikapasitet). For å holde oppe 2-3 timer, antas vi å måtte ha ca. 60 KWh. Dette vil ikke gi strøm til prioriterte kretser, men det vil gi tilgang til tjenestene på serverrommet fra bærbare PCer gjennom noen moderne nettverkspunkter på rådhuset.

Det er viktig å være oppmerksom på at uten et strømaggregat har HK ikke drift av kjøleanlegg i serverrom. Dette kan gjøre at servere går ukontrollert ned, selv om UPSer går. Vi har i dag ikke erfaringstall som sier noe om hvor lenge servere vil gå vha UPS dersom temperaturen stiger. Det er viktig å være oppmerksom på at UPS ikke løser kjøleutfordring.

Kostnad på innkjøp av UPS er basert på innhenting av pris fra én aktør, og montering er anslått. Det må hentes inn priser fra flere aktører før evt. iverksettelse. Det bes om 365.000,- i 2018.

Tiltaket har en indirekte betydning for oppnåelse av tiltak NBD (B) 1 KONTINUERLIG UTVIKLING OG DIGITALISERING, da økt digitalisering gjør oss mer avhengig av oppetid og infrastruktur.

Note 25 - INFRASTRUKTUR NETT RÅDHUS OG ANDRE LOKASJONER

Forberedelse for digitalisering:

Det er de siste årene gjort store investeringer i fiber som infrastruktur i kommunen. Gjennom 2017 har administrasjonen deretter gradvis bygd opp moderne infrastruktur til bygninger og inne i bygninger for å kunne nyttiggjøre seg dette. Det er blant annet installert nytt og moderne nettverksutstyr i begge omsorgssentrene og flere barnehager. Alle skolene er over tid blitt oppgradert. Gjenstående infrastruktur for å kunne nyttiggjøre fiberutbyggingen i administrasjonen, og derigjennom legge til rette for videre digitalisering:

Nødvendig infrastruktur på rådhuset:

Utbygging av aksesspunkter til moderne og oppgradert utstyr. I tillegg trengs switcher, nettverksledninger og utstyr. Dette ligger i eksisterende økonomiplan, og tas med videre.

Andre lokasjoner:

Brannstasjonen på Hemnesberget; det er lagt fiberrør mellom omsorgssenteret og stasjonen. Det er behov for å blåse fiber gjennom dette røret og legge opp infrastruktur inne i bygningen (aksesspunkter, nettverksledninger o.l.). (Gitt kommunal graving: 50.000,-)

Miljøtjenesten/Villmoneset; det ligger fiber ca. 50 meter fra bygningen. Her trengs det å graves/legges rør, samt øvrig infrastruktur inne/ute slik som på brannstasjonen Hemnesberget. (Gitt kommunal graving: 50.000,-)

Bjerka barnehage; har ikke tilgang til fiber. Vi ser på muligheten for å sette opp radiolink slik at de får benyttet seg av fiberen som vi nå jobber med å få på plass på Bjerka skole. (Leasingavtale: 15.000,-)

Rådhuset Hesthagen: Fiberstrekket mellom rådhuset og Hesthagen er gammelt og delvis lappet sammen. Dette bør vi utbedre, siden fiberen som går i dette strekket stadig ryker. Dette er stor risiko, og nå vanskelig å reparere flere ganger. Det er gjort noen forbedringer ifbm. nytt fortau, men det gjenstår en del arbeid for å få dette i orden. Vi har beregnet kommunal graving.

Det bes om 80.000,- til slutføring av dette arbeidet.

Pga. flyttesaken for barnehagen i Korgen og bygging av ny barnehage i Finneidfjord, er disse ikke vurdert under dette investeringstiltaket.

Tiltaket har en indirekte betydning for oppnåelse av tiltak NBD (B) 1 KONTINUERLIG UTVIKLING OG DIGITALISERING, da økt digitalisering er avhengig av god infrastruktur.

Note 28 - DIGITALISERING AV ØKONOMIAVDELINGEN

Belastningen i økonomiavdelingen er i dag stor, og Hemnes kommune har ikke tatt i bruk alle mulighetene som digitalisering gir for å jobbe mer effektivt, spare tid og ikke minst ta vare på helsen til de som arbeider i seksjonen. Det pågår et arbeid for å sikre at vi tar i bruk alle muligheter vi har for automatisering/digitalisering i avdelingen herunder både bruk av eksisterende IT-systemer og tilleggsfunksjoner som Hemnes kommune i dag ikke har.

Elektronisk reiseregning: Manuell behandling av reiseregninger er i dag beregnet til å ta mye tid både for økonomiavdelingen og den enkelte. Regelverket er komplekst, det er stor fare for feil, og det brukes mye tid på kontroll og etterkontroll av reise-/utleggsregninger. Det er også muntlig påpekt fra revisjonens side at reiseregninger er komplekst og at en elektronisk løsning ville forbedret kvaliteten

på dette området i HK. En elektronisk løsning vil gi en bedre arbeidssituasjon for alle involverte, korrekte krav, riktigere skatteberegning, raskere innlevering og utbetaling, kontroll og oversikt.

Det bes om 60.000,- til etablering av løsning for elektronisk reiseregning. Årlig vil driftsbudsjettet øke med 30.000,- for dekning av årlig vedlikehold av programvare.

Driftskonsekvens:

Ansv. 1221, Art. 1240, funksj. 120 økes med 30.000,-

Lønsslipp app: I dag får ansatte og politikere lønsslippene sine elektronisk på mail og i webløsningen Visma entreprise. Mange ansatte er sjelden logget på kommunens datasystemer og løsningen oppleves som lite tilgjengelig. Som en del av digitalisering av kommunen ønskes en løsning for lønsslipp på app. Løsningen vil være lett tilgjengelig for den enkelte bruker og avlaste økonomiavdelingen mtp spørsmål og ettersending av lønsslipper. Vi kjører i dag 6-700 lønsslipper pr. mnd. avh. av antall utbetalinger.

Det bes om 16.500,- til etablering av Vismas lønsslippapp. Etableringen vil medføre årlig 1,- pr. lønsslipp pr. kjøring i driftsutgifter.

Driftskonsekvens:

Ansv. 1221, Art. 1240, Funksj. 120 økes med 7.800,-

NETS filsending: Det er mange prosesser og kontrollpunkter for å sende filer til og fra bank ifbm. e-faktura, avtalegiro og OCR-innbetaling. Dette kan enkelt løses med en digital løsning NETS filsending, og vil sikre korrekt overføring, redusere støy vs. innbyggerne og ikke minst lette den manuelle jobben i økonomiavdelingen.

Det bes om 45.000,- til implementering av NETS filservice. Dette er et engangsbeløp.

e-bilag.

Vismas modul e-bilag: gir muligheten for å komme enda nærmere et papirløst regnskap. Løsningen gjør at alle hovedboksbilag (unntatt manuelle innbetalinger) blir digitale. Kan eksportere, ompostere, utbetaling av tilskudd etc. Det er muntlig påpekt fra revisjonens side at løsninger som dette gir god kontroll på bilag.

Det bes om 50.000,- til dette i 2018. Dette er anslag, da det krever nærmere gjennomgang og analyse for å vurdere HKs konkrete behov.

Tiltaket har en betydning for oppnåelse av tiltak NBD (B) 1 KONTINUERLIG UTVIKLING OG DIGITALISERING

Note 31 - FJERNKONTORLØSNING/DOKUMENTHÅNDTERING/DIGIPOST

For brukere som er mye på reise og ute av kontoret, er det behov for en løsning som gjør at man jobber både sikrere og mer effektivt enn i dag. Kommunen har i dag mange interne fagsystemer. Tilgang til samtlige krever i dag en VPN klient. Vi bruker i dag, Cisco og Forticlient. Det er gamle løsninger, med utfordringer til brukervennlighet og sikkerhet. Derfor har vi satt opp to tiltak som i kombinasjon gir sikker og effektiv tilgang til fagsystemer, dokumenter, mail uten bruk av VPN-klient og som er i tråd med myndighetenes anbefalinger om å vurdere skyløsninger:

1. Innkjøp og implementering av Office 360. Det bes om 150.000,- til innføring. Årlige lisenser vil tilsvare ca. det vi i dag har i office-lisener, og tas derfor ikke inn i beregningen.

2. Innkjøp og implementering av Microsoft Direct Acces. Alle som har en lederfunksjon trenger dette, og det er snakk om et engangsbeløp på 2.500,- per bruker = 125.000,-. Dette innføres gradvis over noen år.

Driftskonsekvens:

Minimalt fordi vi reduserer dagen lisenskost.

Digipost print og pakk for utgående faktura:

Vi sender i dag ca 800 blanketter pr. mnd. Hittil har kommunen hatt en pakkemaskin, som nå har gått i stykker. Det vurderes å lease en ny maskin. Alternativet til dette er å bruke Digiposts print- og pakkløsning. Da vil faktura gå til Digipost, som printer og pakker faktura der hvor bruker ikke har digipostløsning.

Det bes om 50.000,- i etablering og en månedlig driftsutgift på 8.200,-. Parallelt kan driftsbudsjettet reduseres med 9.900,- månedlig til leasing av pakkemaskin, porto og konvolutter. I tillegg reduseres arbeidsmengden i denne forbindelse.

Driftskonsekvens:

Ansv. 1256, art 1240 (serv.avt), funk 120 økes med 90.240,-

Ansv. 1221, art 1240 (serv.avt.), funk 120 økes med 7.200,-

Ansv. 1240, art 1201 (utstyr), funk 120 reduseres med 14.160,-

Ansv. 1256, art 1100 (kontormatr), funk 120 reduseres med 4.800,-

Ansv. 1256, art 1131 (porto), funk 120 reduseres med 100.000,-

Tiltaket har en betydning for oppnåelse av tiltak NBD (B) 1 KONTINUERLIG UTVIKLING OG DIGITALISERING

Note 33 - SERVERE PSB-SONEN

Det er behov for å oppgradere med 3 nye servere til PSB-sonen. Dette ligger i eksisterende økonomiplan som investering i 2017, og bes om å flyttes til 2018. Dette fordi innkjøpsprosess er omfattende, og samarbeidskommunen har ikke hatt mulighet til å ta tak i dette i fellesskap i 2017.

Utgiften på servere skal deles på 7 kommuner, slik at det kommer en refusjon på utgiften fra 6 av 7 kommuner i 2019. Hemnes står igjen med nettoutgift for egen andel

Note 34 - BRANNSLOKNING/SPRINKLER I SERVERROMMET

Utredning i 2021

Note 35 - UTARBEIDELSE AV ARKIVPLAN

Det er bestemt i forskrift om offentlege arkiv 11. desember 1998 nr. 1193, § 2-2. arkivplan, at Eit offentlig organ skal til kvar tid ha ein ajourført samleplan, ein arkivplan, som viser kva arkivet omfattar og korleis det er organisert. Arkivplanen skal også vise kva slags instruksar, reglar, planar m.v. som gjeld for arkivarbeidet.

Hemnes kommune har i dag ingen slik arkivplan, og saken har vært fremmet tidligere. For å lage en slik arkivplan på en profesjonell og digital måte, er vi avhengig av bistand og kompetanse (fra f.eks. arkiv Nordland).

Note 36 - DIGITALISERINGSSTRATEGI - FINANSIERING AV TILTAK

Basert på tilbakemelding i IKT-rapporten (2016), er det i 2017 gjort ROS-analyser over 14 hendelsesområder knyttet til IKT. Oppsummert her det konkludert med følgende risiko:

-7 røde områder

-3 gule områder

-4 grønne områder

I konklusjonen fra analysene sier Stabsleder bla vi er dårlig rustet for digitalisering og vi er dårlig rustet beredskapsmessig når det gjelder dagens IKT-bruk. Når dette er sagt er det likevel ikke slik at kommunen bør bytte ut eller forandre noe i grunnleggende arkitektur eller infrastruktur, det er heller slik at det bør gjøres flere tiltak og at IKT både må struktureres bedre og finansieres opp på et helt annet nivå enn i dag.. Jobben er påbegynt gjennom 2017, og infrastruktur er blant annet løftet en del gjennom fiberprosjektet og påfølgende tiltak men mye står igjen.

KST har ifbm. årets budsjett-/økonomiplan vedtatt flere mål- og rammetiltak som omhandler digitalisering og bruk av teknologi (Vedtak KST 22.6.17 Mål og rammer 2018-2021 punktene 6., 10., 12. og 15.)

IKT-rapporten (2016) påpeker at kommunen har gjort riktige valg i arkitektur og infrastruktur, men at det er en lang vei å gå med tanke på modenhet, ledelses og risiko/sårbarhet.

Med dette som bakteppe er rådmannens ledergruppe opprettet som kommunens strategiske IKT-ledelse. Det er på det rene at tildelinger gjennom den årlige budsjettprosessen er for sjeldentmed tanke på den raske omstillingen mot profesjonalisering og bruk av teknologi som Hemnes kommune må gjøre de kommende årene. Det jobbes også med å få på plass en digitaliseringsstrategi (som bestilling fra KST)

Det bes derfor om at det settes av midler årlig til oppfylling av Digitaliseringsstrategien på kr. 400.000,-, Beløpet disponeres av rådmann og skal gå til prioriterte digitaliseringstiltak i enhetene ihht. strategien, og som gir lavere driftsutgifter over tid. Midlene kan også brukes til tiltak som isolert sett ikke gir innsparing på drift, men som er nødvendig for å iverksette slike tiltak (grunnmur). Midlene kan også brukes til lovpålagte digitaliseringstiltak. Det skal alltid sjekkes mulighetene for ekstern finansiering (tilskudd e.l.) før midlene benyttes.

Tiltaket har en betydning for oppnåelse av tiltak NBD (B) 1 KONTINUERLIG UTVIKLING OG DIGITALISERING

For å få utnyttet tiltaket må også følgende tiltak utføres:

034: NBD (N) 111 SERVICETORG 2025 /DIGITALISERING

039: NBD (N) 111 UTARBEIDELSE AV SOURCINGSTRATEGI / DIGITALISERING

031: NBD (I) ENHET STAB - DIGITALISERING AV ADMINISTRASJONEN
FJERNKONTORLØSNING/DOKUMENTHÅNDTERING/DIGIPOST

028: NBD (I) ENHET STAB - DIGITALISERING AV ØKONOMIAVDELINGEN

025: NBD (I) ENHET STAB - INFRASTRUKTUR NETT RÅDHUS OG ANDRE LOKASJONER

077: NBD (I) ENHET STAB - INFRASTRUKTUR OMSORG

Note 37 - SIKKERHET - APPLIKASJONSSTYRING (APM) OG SIKKER PRINT

Basert på IKT-rapporten (2016), er det behov for å få bedre styring og kontroll med kommunens applikasjoner, oppgraderinger, tilgang, kost osv. Dette vil også bli viktig ifbm. EUs nye forordning om behandling av personopplysninger, hvor vi er nødt til å ha oversikt over hvilke systemer vi har og hvilke data de behandler. Det etterspørres også fra revisjonens side tilgangsstyring og kontroll på økonomisystemene.

Jobben er omfattende og krevende, og det anslås 50.000,- til innkjøp av system for dette i 2020, etter nærmere planlegging og analyse.

IKT-rapporten (2016) påpekte behovet for profesjonalisering av IKT i HK, og det er derfor i 2017 gjort ROS-analyser over 14 hendelsesområder knyttet til IKT, hvorav hendelsesområde nr. 3 er Lekkasje av sensitiv data. Et av tiltakene som er satt er innføring av sikker print, og samtidig redusere antall printere i administrasjonen. Dette kommer også som et pålegg gjennom EUs nye forordning om behandling av personopplysninger (EU 2016/670), som vil pålegge oss sikker utskrift i løpet av 2018.

Det bes om 80.000,- anslag. Konkrete priser må innhentes.

Tiltaket har en indirekte betydning for oppnåelse av tiltak NBD (B) 1 KONTINUERLIG UTVIKLING OG DIGITALISERING, da økt digitalisering gjør oss mer avhengig av god porteføljestyling.

Note 38 - BEHANDLING AV PERSONOPPLYSNING

Forordningen trer i kraft på ulike tidspunkt i 2018. Myndighetene jobber med å spre informasjon, og Hemnes kommune er i gang med å sette seg inn i konsekvensene. Rådmannen vil trolig komme tilbake til dette gjennom året. På dette tidspunkt er det likevel kjent at kommunen vil ha behov for system for nettverksanalyse av datatrafikk.

Det bes om 150.000,- til dette (anslag, konkrete priser må innhentes).

Note 39 - INVENTAR OG SKOLEMATRIELL KORGEN SENTRALSKOLE

Beskrivelse: Høste 2017 brant store deler av Korgen sentralskole. Det ble store skader på bygg, utstyr og inventar. Nedskrivning av verdien på gamle stoler, pulter, skap, bøker, datamaskiner, læringsmateriell, naturfagutstyr osv. er stor. Det er ett stort skille mellom det forsikringen dekker og det det koster å få på plass nytt utstyr. Etter mange og grundige gjennomganger av utstyr- og

materiallister ser det ut som differansen forsikring og nytt utstyr ligger minimum på 800 000.-
Oversikt sept. 2017

Sum Interiør	kr 2 267 434,00
Gj.førte innkjøp løsøre	kr 332 398,00
Forespeilet fra KLP	kr 1 700 000,00
Kapitalbehov	kr 801 894,00

200 000.- hentes i 2017 skolene utstyr som Korgen sentralskole får disponere. (0.- i utstyr/inventar til de andre skolene i 2017)

Note 40 - STØYISOLERING REKTORS KONTOR BJERKA

Støyisolering kontor ved Bjerka skole (rektors kontor).

Note 41 - FINNEIDFJORD HAVNEPARK – OPPRYDDING

Det er startet planlegging av opprydding og utbygging av Finneidfjord havnepark. Ny småbåthavn er ferdig, og området bør framstå bedre estetisk. Blant annet bør kvistlageret fjernes, og det er nå hentet inn tilbud på fjerning av dette lageret og det bes om en bevilgning på 500 000 i 2018 for å gjøre dette.

Note 42 - HOVEDPLAN VEGER

Bevilgning til opprusting av kommunale veger, der det er stort etterslep. En heving av vegstandarden vil være med på redusere drifts- og vedlikeholdsutgiftene. Rehabilitering skjer i henhold til vedtatt hovedplan for kommunale veger. Bevilgningen i eksisterende øk. Plan videreføres i perioden 2018 – 2021

Note 43 - HOVEDPLAN KOMMUNALE BYGG

Kommunestyret har vedtatt en målsetting om større fokus på opprettholdelse av bygningsmassens realverdi. Det er et betydelig etterslep på vedlikeholdet av byggene, noe som gir dyrere drifts- og vedlikeholdsutgifter. Bevilgningen økes årlig med kr. 2 mill. pr. år fra og med 2019, tilsvarende det som er gjort med bevilgningen til kommunale veger. Innenfor denne rammen forutsettes at alle forslag til mindre byggetekniske tiltak gjennomføres.

Note 44 - HOVEDPLAN BRANN

Bevilgninger i henhold til vedtatt hovedplan. I 2018 er det bevilgning til ny brannbil i Korgen.

Note 45 - HOVEDPLAN VANN

Blir revidert og lagt frem som egen sak høsten 2017

Note 46 - HOVEDPLAN AVLØP

Blir revidert og lagt frem som egen sak høsten 2017

Note 47 – KIRKEN

Økonomiplan 2018 til 2021				
	2018	2019	2020	2021
Korgen kirke		450000	100000	100000
Korgen Nedre kirkegård		5000000		
Korgen Øvre kirkegård (gamle)				
Korgen bårehus			100000	60000
Redskapshus Korgen				
Korgen kirkegård rundt kirken			400000	
Hemnes kirke		800000	100000	100000
Hemnes kirkegård				
Hemnes kirkegårdspark (rundt kirken)			500000	
Hemnes bårehus			100000	60000
Redskapshus Hemnes	750000			
Bleikvassli kirke			100000	100000
Bleikvassli bårerom				40000
Tustervatn kirkegård			100000	40000
Bleikvassli kirke parkering				
Bleikvassli kirkegård				
Bjerka øvre og nedre kirkegårder		500000		
Kirkegårdsbil			500000	
Gravfersutstyr				1000000
Fellesinvesteringer/Undervisningutstyr	100000			
Investeringsbehov	850000	6750000	2000000	1500000
Kommunalt tilskudd	800000	6750000	1500000	1500000
HKFR	50000		300000	
Menighet/innsamlet			200000	
Udekket	0	0	0	0

Note 49 – FRILUFTSPLAN

Kommunal egenandel til prosjekter som får tippemidler.

Note 50 – TRAFIKKSIKKERHETSPLAN

Kommunal egenandel til prosjekter som får tilskudd fra «Aksjon skolevei» (80 % tilskudd)

Note 51 - UTBYGGING GATELYS

Midlene brukes til oppgradering av eksisterende anlegg og belysning på nye strekninger.

Note 52 - KOMMUNALE VEGER - LAGERBYGG TIL STRØSAND M.V.

Nytt lager Hemnesberget driftssentral, med strøsandlager, asfaltlager, og kald lagergarasje. Dagens strøsandlager er i dårlig forfatning. Bygget er utslitt og har store skader på konstruksjonen, samt at det er for lite til dagens behov for strøsandlager på Hemnesberget. Nytt lager for strøsand bør sees på i sammenheng med behov for nytt lagerlokale på driftssentralen. I dag har vi et bygg på

ca. 300 m2 med kald og varm del. Tilstanden på bygget er svært dårlig, og det er fundamentert på pæler. Deler av bygget er i så dårlig forfatning at restaurering ansees som lite fornuftig. I tillegg er det behov for lagerplass for asfaltlappemasser under tak. Prosjektet gjennomføres i 2021.

Note 53 - GRØNTANLEGG/ STEDSUTVIKLING

Benyttes til fornying og opprusting av sentrumsområdene, ofte som kommunal egenandel ved tildeling av fylkeskommunale stedsutviklingsmidler. Midlene gir mer attraktive og funksjonelle sentra.

Note 54 - FORSVARLIG ARKIV - TILTAK ETTER PÅLEGG

Pålegg for å sikre at arkivstoff lagres på en trygg og sikker måte.

Note 56 - IKT-INVESTERINGER SKOLE

Årlig bevilgning til oppbygging og fornying av IKT- investeringer i skolene. Nødvendig for å oppnå høy kvalitet på undervisningen. Mesteparten av bevilgningen går til nye klassesett med PC-er.

Note 57 - SKOLENE – UTSTYR

Årlig bevilgning til nytt utstyr til skolene, i hovedsak lekeapparater, sportsutstyr og lignende.

Note 58 - SKOLER OG BARNEHAGER – UTEAREAL

Årlig bevilgning til utearealene til skoler og barnehager.

Note 61 - HEMNESBERGET OMSORGSSENTER- AVD. GAMMELSTUA – RENOVERING

Viser til K-sak 29/16. Sykehjemsavdelingen Gammelstua på Hemnesberget er nedslitt og det er behov for en betydelig renovering og utbedring til dagens krav. Foreløpig kalkyle er basert på normtall. For å skape større sikkerhet for prosjektet, må det gjennomføres tverrfaglig prosjektering. Tiltaket omfatter nye vindu, dører, rehabilitering av overflater og etablering av dusj på pasientrom som mangler dette.

Note 62 - RÅDHUSET - REHAB. VENTILASJON, STYRING OG LYSKILDER 2018

Tiltaket omhandler etablering av nytt ventilasjonsanlegg, styring og nye lyskilder i korridorer og kontorer. Dagens ventilasjonsanlegg er plassert i teknisk rom på tak, er utrangert og er satt ut av drift. Eksempelvis vil eksisterende belysning i korridorer og gangsoner bli erstattet med nye (bedre lysytelse og mindre energiforbruk), på eksisterende kursopplegg. Prosjektet gjennomføres i 2021.

Note 63 - IDRETTSHALL KORGEN

Prosjekt som var prioritert i gjeldende økonomiplan. Det er ikke tatt høyde for driftsutgifter i gjeldende økonomiplan. Forprosjekt på bygget gjennomføres i 2016/2017 I gjeldende øk. plan er

prosjektet forutsatt påbegynt i 2017, men fullføring i 2018. En stor kostnadsøkning i prosjektet hvor kommunal andel er økt til ca 35 millioner har gjort at oppstarten på prosjektet er satt i slutten av perioden med 15 millioner i 2021

Note 64 - REHABILITERING AV RANHEIMBRYGGA

Standarden på bygget er slik at gjenstandssamlingen forringes. I samarbeid med Helgeland museum er det utarbeidet planer for rehabiliteringen. Tiltaket gjennomføres i 2017 og 2018.

Note 65 - AVDRAG STARTLÅN

Avdragene på startlån som kommunen betaler til husbanken skal føres som en utgift i investeringsregnskapet.

Note 66 - AKSJER OG ANDELER – EGENKAPITALINNSKUDD

Eierne har ansvaret for å stille egenkapital. Myndighetene stiller krav om at egenkapitalen skal stå i et visst forhold til garanterte pensjonsytelser. Egenkapitalen må økes når pensjonsfondet øker. Kommunen må årlige innbetalinger av egenkapitalinnskudd. Utgiftene til egenkapitalinnskudd kan ikke lånefinansieres.

Note 67 - SOLSKJERMING HEMNES BARNEHAGE

Hemnes barnehage har behov for sol-skjerming i hovedbygget. Det er følgende vinduer:

6 vindu som går fra gulv til tak i storrommet. 6 «normalvindu» som også ligger på sørsiden. Disse vinduene er på formingsrommet og soverom. Videre er det 4 «normalvindu» i garderoben som også ligger mot sør.

Note 69 - REHABILITERING TAK HEMNESHALLEN

Taket på Hemnes idrettshall med garderobedel har behov for rehabilitering:

Eksisterende ståltak er utsatt for omfattende korrodering i både plater og innfesting. Det utføres tidvis lokale utbedringer etter oppståtte lekkasjer.

Note 70 - DRENASJE OG REFUGING AV YTTERVEGG BRANNSTASJON

Drenasje og refuging av betongelementer i yttervegg:

Brannstasjonen er lokalisert i bygningen som huser driftspersonell og menighetskontorer på Hemnesberget. Bygningen er oppført av vertikale betongelementer med fugetetting i 1979. Eksisterende fuging er forvitret/krakelert under bakkenivå og holder ikke lenger tett. Spesielt er dette fremhevet i brannstasjonen hvor det tidvis fremkommer vanddammer på gulv og tydelig fuktutslag på betongelementer.

Note 71 - UTSKIFTING VINDUER KORGEN LEGEKONTOR

Utskifting av vinduer ved legekantorene:

Utskifting av plastvinduer på legekantorer 1. etasje fasade øst. Hengslene på vinduene er slitt og det er en del plager med å åpne/lukke disse. I dette prosjektet er det tatt med utskifting av totalt 23 vinduer i 1. etasje på Korgen legekantor

Note 72 - HELDEKKENDE BRANNVARSLINGSANLEGG RÅDHUSET

For å imøtekomme deler av forskriftsmessige krav påvist ved diverse tilsyn, anbefaler brann- teknisk konsulent at det bl.a. etableres et heldekkende (detektering alle rom) automatisk brannalarmanlegg. Dette vil være et viktig bidrag for å øke tilgjengelig rømningstid i bygningen.

Note 73 - FLUORISERENDE LEDELYSSYSTEM OMSORGSSENTERENE

Etablering av fluoriserende ledelyssystem vi bidra til årlige driftsbesparelser i størrelsesorden kr. 30 40 tusen.

Note 74 - UTSKIFTING VINDUER HEMNES MENIGHETSKONTOR

Eksisterende vinduer er fra 1979 er preget av elde, og bør skiftes pga. lekkasje/punktering.

Note 75 - DIGITALISERING AV EIENDOMSARKIVET

Tiltak gjelder skanning av byggesaksarkivet og eiendomsarkivet. Dette er arkiv som inneholder opplysninger som vil være i daglig bruk. Tiltaket vil gi besparelser bemanningsmessig, da det letter arbeidet med å finne fram dokumenter fra arkiv. Det vil også gi en betydelig forbedring i publikumsservicen, da dokumenter vil være lettere tilgjengelig. Prosjektet ble påbegynt i 2016

Note 76 - OMSORGSSENTERENE – SYKESIGNALANLEGG

Dagens anlegg har havarert, og kan ikke repareres. Det er påkrevd å ha et slikt anlegg. Prosjektet er finansiert over 2 år med oppstartbevilgning i 2017 og restfinansiering i 2018

Note 77 - INFRASTRUKTUR OMSORG

Utskifting og oppgradering av ikt-utstyr i omsorgstjenesten. Dette er en nødvendig investering for å kunne utføre daglige arbeidsoppgaver. Dette er infrastruktur som må på plass før vi kan gå i gang med velferdsteknologi og andre digitale løsninger.

Tiltaket har en indirekte betydning for oppnåelse av tiltak NBD (B) 1 KONTINUERLIG UTVIKLING OG DIGITALISERING, da økt digitalisering er avhengig av god infrastruktur/utstyr.

Note 79 - DOBBELT CARPORT ELDREBOLIGER BLEIKVASSLI

Omsorgsboligene disponerer ikke dette i dag men en ser at det kan være hensiktsmessig at et slikt tilbud finnes.

Note 80 - BJERKA SKOLE OMBYGGING

Bjerka skole skal tilpasses til elev med sammensatte hjelpebehov. Inntil kr 5,100 000 kan benyttes til ombygging av Bjerka skole. Oppstart- og bygging sluttføres 2018 (våren 2018) Investeringsutgiftene innarbeides innenfor vedtatte investeringsrammer for 2018. Dette innarbeides i rådmannens forslag til budsjett for 2018.

Note 81 - VELFERDSTEKNOLOGI I OMSORGSTJENESTEN

Dagens situasjon gir ikke beboerne mulighet til å få internett-tilgang på omsorgssentrene. Dagens teknologi gir også betydelige muligheter til effektivisering av tjenestene ved bruk av internettløsninger. Tiltaket er derfor viktig og en naturlig videreføring av blant annet med den omfattende fibernett-utbyggingen kommunen gjennomfører. En årlig bevilgning på 150 000 for å starte på utbyggingen.

Note 82 - MOTTATTE AVDRAG STARTLÅN

Inntekter på avdrag fra de som har fått innvilget startlån. Midlene skal brukes til nedbetaling av disse lånene. Midlene kan ikke brukes til andre formål.

Note 83 - BRUK AV LÅN

En stor del av de foreslåtte prosjektene må lånefinansieres. Lånebehovet i planperioden er holdt på et nivå som gjør at samlet lånegjeld til uspesifiserte tiltak ikke øker i planperioden, jf. kommunestyrets mål i gjeldende øk. plan er lånerammen for 2018 og 2019 oppbrukt i forhold til kommunestyrets mål. Dette betyr at det ikke er rom for nye tiltak disse årene, uten at vedtatte prosjekt flyttes eller tas ut av planen.

I forslaget til ny plan har rådmannen funnet plass for noen nye prosjekter, der det er klare driftsmessige besparelser som en følge av tiltakene. Noen nye prosjekter er politisk vedtatt siden forrige øk. planbehandling. Disse tiltakene har også rådmannen innarbeidet i foreliggende forslag. De nye tiltakene i 2018 og 2019 har medført at tiltak som ble vedtatt i gjeldende øk, plan er flyttet lengere ut i planperioden.

Note 84 - MOTT.AVDR.UTLÅN/AKSJER/ANDELER

Renter og avdrag på ansvarlig lån til Helgeland Kraft AS delfinansierer investeringene.

Note 85 - REF. MVA PÅLØPT I INV. REGNSK.

Merverdiavgiften av investeringstiltakene skal i sin helhet tilbakeføres til investeringsregnskapet, og må derfor budsjetteres her.

Note 86 - OVF.FRA DRIFTSREGNSKAPET

Driftsbudsjettet har ikke gitt rom for å foreslå at deler av investeringene finansieres ved å overføre midler fra driftsbudsjettet. Posten er satt i null i alle årene i økonomiplanen.

Note 86 - BRUK AV LÅN VANNFORS.

Investeringene til utbygging på vannverkene finansieres i sin helhet med lån. Renter og avdrag på disse lånene dekkes av gebyrinntektene. Vil endres når revidering av planen blir tatt opp som sak i høst.

Note 86 - BRUK AV LÅN AVLØP

Investeringene til utbygging på avløpsanleggene finansieres i sin helhet med lån. Renter og avdrag på disse lånene dekkes av gebyrinntektene. Vil endres når revidering av planen blir tatt opp som sak i høst.

5. Investeringer

Note	Ansvar	Art	Tjen.		Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021
Finansforvaltning:								
65	1092	3510		AVDRAG STARTLÅN	1 151 224	1 013 000	997 000	965 000
66	1923	3529		AKSJER OG ANDELER - EGENKAPITALINNSKUDD	1 460 000	1 460 000	1 460 000	1 460 000
Tiltak uspesifisert:								
3	6432	3232	261	SOLSKJERMING HEMNES OG KORGEN OMSORGSSENTER	0	0	510 000	0
4	6431	3232	221	NY BARNEHAGE KORGEN	1 000 000	14 000 000	20 500 000	1 500 000
5	6433	3232	130	ADM. LOKALER OMSORGSTJENESTEN 2018	200 000	0	0	0
9	6440	3232	325	HEMNES INDUSTRIKAI - FORPROSJEKT PÅ TEKNISK STATUS 2018	210 000	0	0	0
11	6431	3232	221	VOGNROM BJERKA BARNEHAGE	0	0	0	250 000
13	6431	3232	221	INVENTAR FINNEIDFJORD BARNEHAGE	100 000	0	0	0
14	6431	3232	221	UTEOMRÅDE FINNEIDFJORD BARNEHAGE	100 000	0	0	0
15	6431	3232	221	UTVIDELSE SØRFJELLET GÅRDS- OG FRILUFTSBARNEHAGE	1 500 000	0	0	0
16	6432	3232	261	FORBEDRING AV ARBEIDSFORHOLD HEMNESBERGET OMSORGSSENTER	1 306 366	0	0	0
19	6432	3232	261	RENOVERING BAD ASPMOEN 42	250 000	0	0	0
20	6432	3232	261	UTREDNING RENOVERING AVD. KLØBBEN, KORGEN OMSORGSSENTER	200 000	0	0	0
23	6401	3203	120	NØDSTRØMSAGGREGAT SERVERROM	650 000	0	0	0
24	6401	3203	120	INSTALLERE FLERE UPSER (BATTERIKAPASITET)	365 000	0	0	0
25	6401	3203	120	INFRASTRUKTUR NETT RÅDHUS OG ANDRE LOKASJONER	366 000	0	0	0
28	6401	3203	120	DIGITALISERING AV ØKONOMIAVDELINGEN	171 500	0	0	0
31	6401	3203	120	FIERNKONTORLØSNING/DOKUMENTHÅNTERING/DIGIPOST	245 000	40 000	40 000	0
33	6401	3203	120	SERVERE PSB-SONEN	165 000	0	0	0
34	6433	3232	130	BRANNSLOKNING/SPRINKLER I SERVERROMMET	0	0	0	100 000
35	6401	3203	120	UTARBEIDELSE AV ARKIVPLAN	150 000	0	0	0
36	6401	3203	120	DIGITALISERINGSSTRATEGI - FINANSIERING AV TILTAK	400 000	400 000	400 000	400 000
37	6401	3203	120	SIKKERHET - APPLIKASJONSSTYRING (APM) OG SIKKER PRINT	80 000	0	50 000	0
38	6401	3203	120	BEHANDLING AV PERSONOPPLYSNING	150 000	0	0	0
39	6430	3201	222	INVENTAR OG SKOLEMATRIELL KORGEN SENTRALSKOLE	601 894	0	0	0
40	6430	3201	222	STØYISOLERING REKTORS KONTOR BJERKA	0	0	0	200 000
41	6422	3232	315	FINNEIDFJORD HAVNEPARK - OPPRYDDING	500 000	0	0	0
42	6420	3232	332	HOVEDPLAN VEGER	4 600 000	4 600 000	4 600 000	4 600 000
43	6434	3232	130	HOVEDPLAN KOMMUNALE BYGG	2 600 000	4 600 000	4 600 000	4 600 000
44	6415	3201	338	HOVEDPLAN BRANN	4 100 000	100 000	300 000	300 000
47	6457	3470	390	KIRKEN	800 000	6 750 000	1 500 000	1 500 000
49	6402	3470	380	FRILUFTSPLAN	200 000	200 000	200 000	200 000
50	6418	3232	332	TRAFIKKSIKKERHETSPLAN	200 000	200 000	200 000	200 000
51	6419	3232	332	UTBYGGING GATELYS	200 000	200 000	200 000	200 000
52	6420	3232	332	KOMMUNALE VEGER - LAGERBYGG TIL STRØSAND M.V.	0	0	0	1 540 000
53	6421	3232	335	GRØNTANLEGG/ STEDSUTVIKLING	500 000	500 000	500 000	500 000
54	6400	3232	120	FORSVARLIG ARKIV - TILTAK ETTER PÅLEGG	100 000	0	0	0
56	6430	3203	222	IKT-INVESTERINGER SKOLE	400 000	400 000	400 000	400 000
57	6430	3201	222	SKOLENE - UTSTYR	200 000	200 000	200 000	200 000
58	6430	3232	222	SKOLER OG BARNEHAGER - UTEAREAL	300 000	300 000	300 000	300 000
61	6432	3232	261	HEMNESBERGET OMSORGSSENTER - AVD. GAMMELSTUA - RENOVERING	3 223 360	0	0	0
62	6433	3232	130	RÅDHUSET - REHAB. VENTILASJON, STYRING OG LYSKILDER 2018	0	0	0	2 700 000
63	6437	3232	381	IDRETTSHALL KORGEN	0	0	0	15 000 000
64	6438	3232	386	REHABILITERING AV RANHEIMBRYGGA	1 530 000	0	0	0
67	6431	3232	221	SOLSKJERMING HEMNES BARNEHAGE	0	0	150 000	0
69	6401	3203	120	REHABILITERING TAK HEMNESHALLEN	500 000	0	0	0
70	6433	3232	130	DRENASJE OG REFUGING AV YTTERVEGG BRANNSTASJON	290 000	0	0	0
71	6436	3232	233	UTSKIFTING VINDUER KORGEN LEGEKONTOR	385 000	0	0	0
72	6433	3232	130	HELDEKKENDE BRANNVARSLINGSANLEGG RÅDHUSET	625 000	0	0	0
73	6432	3232	261	FLUORISERENDE LEDELYSSYSTEM OMSORGSSENTRENE	250 000	0	0	0
74	6457	3470	390	UTSKIFTING VINDUER HEMNES MENIGHETSKONTOR	290 000	0	0	0
75	6401	3232	120	DIGITALISERING AV EIENDOMSARKIVET	400 000	0	0	0
76	6432	3232	261	OMSORGSSENTRENE - SYKESIGNALANLEGG	3 244 000	0	0	0
77	6401	3203	120	INFRASTRUKTUR OMSORG	236 600	0	0	0
79	6435	3232	265	DOBBELT CARPORT ELDREBOLIGER BLEIKVASSLI	250 000	0	0	0
80	6030	3232	202	BJERKA SKOLE OMBYGGING	5 100 000	0	0	0
81	6432	3201	261	VELFERDSTEKNOLOGI I OMSORGSTJENESTEN	150 000	150 000	150 000	150 000
Tiltak selvkost:								
45	6450	3232	340	HOVEDPLAN VANN	2 750 000	2 600 000	2 400 000	2 400 000
46	6460	3232	350	HOVEDPLAN AVLØP	4 200 000	2 050 000	2 050 000	2 050 000
TIL SAMMEN					48 945 944	39 763 000	41 707 000	41 715 000

FINANSIERING								
Finansforvaltning:								
82	1092	3922	880	MOTTATTE AVDRAG STARTLÅN	-875 000	-875 000	-875 000	-875 000
Tiltak uspesifisert:								
83	1092	3910	870	BRUK AV LÅN	-32 828 000	-28 484 000	-29 146 000	-29 146 000
84	1092	3920	870	MOTT.AVDR.UTLÅN/AKSJER/ANDELER	-1 576 000	-1 576 000	-1 576 000	-1 576 000
85	1851	3729	880	REF. MVA PÅLØPT I INV. REGNSK.	-6 716 944	-4 178 000	-5 660 000	-5 668 000
86	1961	3970	880	OVF.FRA DRIFTSREGNSKAPET	0	0	0	0
Tiltak selvkost:								
87	1092	3912	870	BRUK AV LÅN VANNFORS.	-2 750 000	-2 600 000	-2 400 000	-2 400 000
88	1092	3913	870	BRUK AV LÅN AVLØP	-4 200 000	-2 050 000	-2 050 000	-2 050 000
TIL SAMMEN					-48 945 944	-39 763 000	-41 707 000	-41 715 000
					0	0	0	0
Rådmannens Forslag (låneopptak)					-39 778 000	-33 134 000	-33 596 000	-33 596 000

Regnskapsskjema 2A - investering

	R2016	B2017	B2018	B2019	B2020	B2021
Investeringer i anleggsmidler	64 274 977	44 345 000	46 334 720	37 290 000	39 250 000	39 290 000
Utlån og forskutteringer	4 453 450	0	0	0	0	0
Kjøp av aksjer og andeler	1 531 264	1 460 000	1 151 224	1 013 000	997 000	965 000
Avdrag på lån	749 502	859 000	1 460 000	1 460 000	1 460 000	1 460 000
Dekning av tidligere års udekket	0	0	0	0	0	0
Avsetninger	1 563 087	0	0	0	0	0
Årets finansieringsbehov	72 572 279	46 664 000	48 945 944	39 763 000	41 707 000	41 715 000
Finansiert slik:						
Bruk av lånemidler	47 872 654	-38 605 000	-39 778 000	-33 134 000	-33 596 000	-33 596 000
Inntekter fra salg av anleggsmidler	946 400	0	0	0	0	0
Tilskudd til investeringer	12 054 200	0	0	0	0	0
Kompensasjon for merverdiavgift	1 899 730	-4 124 000	-6 716 944	-4 178 000	-5 660 000	-5 668 000
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner	9 916 764	-2 435 000	-2 451 000	-2 451 000	-2 451 000	-2 451 000
Andre inntekter	1 158 908	0	0	0	0	0
Sum eksternt finansiering	73 848 656	-45 164 000	-48 945 944	-39 763 000	-41 707 000	-41 715 000
Overført fra driftsregnskapet	0	-1 500 000	0	0	0	0
Bruk av tidligere års udisponert	251 923	0	0	0	0	0
Bruk av avsetninger	487 007	0	0	0	0	0
Sum finansiering	74 587 587	-46 664 000	-48 945 944	-39 763 000	-41 707 000	-41 715 000
Udekket/udisponert	2 015 308	0	0	0	0	0

Økonomiske oversikter

Økonomisk oversikt - investering	Regnskap 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021
Inntekter						
Salg av driftsmidler og fast eiendom	946 400	0	0	0	0	0
Andre salgsinntekter	1 158 908	0	0	0	0	0
Overføringer med krav til motytelse	6 273 163	0	0	0	0	0
Kompensasjon for merverdiavgift	1 899 730	-4 124 000	-6 716 944	-4 178 000	-5 660 000	-5 668 000
Statlige overføringer	181 000	0	0	0	0	0
Andre overføringer	11 873 200	0	-1 460 000	-1 460 000	-1 460 000	-1 460 000
Renteinntekter og utbytte	0	0	-1 151 224	-1 013 000	-997 000	-965 000
Sum inntekter(L)	-22 332 401	-4 124 000	-9 328 168	-6 651 000	-8 117 000	-8 093 000
Utgifter						
Lønnsutgifter	3 556 194	0	0	0	0	0
Sosiale utgifter	742 828	0	0	0	0	0
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	53 721 772	41 095 000	48 945 944	39 763 000	41 707 000	41 715 000
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	587 387	0	0	0	0	0
Overføringer	5 666 796	3 250 000	0	0	0	0
Renteutgifter og omkostninger	0	0				
Fordelte utgifter	0	0	0	0	0	0
Sum utgifter(M)	64 274 977	44 345 000	48 945 944	39 763 000	41 707 000	41 715 000
Finansstransaksjoner						
Avdrag på lån	749 502	859 000	1 151 224	1 013 000	997 000	965 000
Utlån	4 453 450	0	0	0	0	0
Kjøp av aksjer og andeler	1 531 264	1 460 000	1 460 000	1 460 000	1 460 000	1 460 000
Dekning av tidligere års udekket	0	0	0	0	0	0
Avsatt til ubundne investeringsfond	251 923	0	0	0	0	0
Avsatt til bundne investeringsfond	1 311 163	0	0	0	0	0
Sum finansieringstransaksjoner(N)	8 297 302	2 319 000	2 611 224	2 473 000	2 457 000	2 425 000
Finansieringsbehov (O=M+N+L)	50 239 877	42 540 000	42 229 000	35 585 000	36 047 000	36 047 000
Bruk av lån	-47 872 654	-38 605 000	-39 778 000	-33 134 000	-33 596 000	-33 596 000
Salg av aksjer og andeler	0	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån	-3 643 601	-2 435 000	-2 451 000	-2 451 000	-2 451 000	-2 451 000
Overført fra driftsregnskapet	0	-1 500 000	0	0	0	0
Bruk av tidligere års udisponert	-251 923	0	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	-475 000	0	0	0	0	0
Bruk av bundne driftsfond	0	0	0	0	0	0
Bruk av ubundne investeringsfond	-12 007	0	0	0	0	0
Bruk av bundne investeringsfond	0	0	0	0	0	0
Sum finansiering	-52 255 185	-42 540 000	-42 229 000	-35 585 000	-36 047 000	-36 047 000
Udekket/udisponert	-2 015 308	0	0	0	0	0

Kapittel 6 Tilskuddsordninger

Tabell oppdateres ifm høringsrunde

Tilskudd FRA Hemnes kommune	2018
Robust landbruk	200 000
HASVO	1 555 300
Tilskudd fra folkehelse til organisasjoner og lag	18 000
Idrettslag, drift	355 000
Idrettsanlegg (kulturformål)	100 000
Idrettsanlegg (kommunal andel priv.spillemidl.anlegg)	200 000
Idrettsanlegg (hall Bjerka.m.m)	90 000
Festivaler/sommerfestuker	111 000
Skolemusikk	44 000
Ungdomsklubbene	90 000
Barne- og ungdomsforeninger	15 100
17.mai	40 000
Kulturformål ungdom (ungdomsrådet)	89 900
Kulturpris – ungdomsråd	5 000
Kulturpris	15 000
Øvrige kulturformål	33 000
Nærmiljøutvalgene	160 000
Private veger (1)	200 000
Politiske partier	78 200
Kirken	3 488 400
Trossamfunn	130 000
Private barnehager	2 014 007
Krisesenter	580 000
Frivillighetssentralen	609 000
Fiske- og viltforvaltningen	12 800
Jordbruksfondets rentemidler	0
Rovviltpremier	2 100
Norsk Landbruksrådgivning	118 000
Helgeland landbrukstjenester (landbruksvikar)	160 000
Ungjobb	300 000
Tilskudd bedrift	150 000
Turistinformasjon	51 000
Driftstilskudd PPT Rana (3)	1 475 407
Tilskudd til kurs/kompetanse	300 000
Norsk pasientskadeerstatning	259 060
Tilskudd Radio Korgen	75 000
Til sammen	13 119 274
Tilskudd TIL Hemnes kommune	
Tilskuddene er innarbeidet i rammene til enhetene	
Rentekompensasjon – investering i grunnskolene	231 000
Kompensasjonstilskudd omsorgsboliger/sykehjem	1 538 000
Rentekompensasjon kirke	110 000
Ressurskrevende brukere*	10 858 879
Refusjon veterinærvakt	780 000
Tilskudd til bosetting av flyktninger (integreringstilskudd)	8 945 000
Refusjon kommunal fysioterapeut	385 049
Til sammen	
*forutsatt 80 % av lønnsutgifter over innslagspunktet	

Kapittel 7 Bruk av og avsetning til driftsfond

Alle tall hele 1000

OPPSTILLINGEN VISER BUDSJETTERT BRUK AV OG AVSETNING TIL FOND I ØKONOMIPLANPERIODEN 2018-2021

DISPOSISJONSFOND				B2018			B2019			B2020			B2021		
FONDNR	FONDAVN	STED	31.12.17	BRUK	AVSATT	31.12	BRUK	AVSATT	31.12	BRUK	AVSATT	31.12	BRUK	AVSATT	31.12
25699001	DISPOSISJONSFOND 1	1200 Adm		-50			-50								
25699001	DISPOSISJONSFOND 1	1220 Adm		-356			-356			-356			-356		
25699001	DISPOSISJONSFOND 1	1221 Adm		-65			-65			-65			-65		
25699001	DISPOSISJONSFOND 1	1240 Adm		-30			-20								
25699001	DISPOSISJONSFOND 1	2000 Sko		-1 675			-3 748			-4 983			-4 983		
25699001	DISPOSISJONSFOND 1	2210 Sko		-313											
25699001	DISPOSISJONSFOND 1	9512 Oms		-2 300	0		-2 300	0		-2 300	0		-2 300		
25699001	DISPOSISJONSFOND 1	1930 Finans		0			0			0			0		
25699001	DISPOSISJONSFOND 1	6021 Tekn		-90											
25699001	DISPOSISJONSFOND 1	XXX	26 908	-4 879	0	22 029	-6 539	0	15 490	-7 704	0	7 786	-7 704	0	82
25699003	PREMIEAVVIK	1930 Finans	509	0		509	0		509	0		509	0		509
25699007	TOMTEFOND	6011 Tekn		0		0	0		0	0		0	0		0
25699007	TOMTEFOND	6014 Tekn		0		0	0		0	0		0	0		0
25699007	TOMTEFOND	XXXX Tekn	141	0	0	141	0	0	141	0	0	141	0	0	141
25699085	NAV INTEGRERINGSTILSKUDD			-192			-332			-393			-663		
25699085	NAV INTEGRERINGSTILSKUDD	8188 NAV	2 998	-192	0	2 806	-332	0	2 474	-393	0	2 081	-663	0	1 418
25699004	FOND LEDERUTVIKLING	- -	136												
25699010	FOND KJENS VATN KRAFTVERK		1 814												
25699040	NÆRINGSFOND		51												
25699056	AVSETNING 2014 (F)	6001 Tekn		-500											
25699056	AVSETNING 2014 (F)		690	-500	0	190	0	0	190	0	0	190	0	0	190
25699057	AVSETNING 2014 (FMF)		1 150												

Alle tall hele 1000

OPPSTILLINGEN VISER BUDSJETTERT BRUK AV OG AVSETNING TIL FOND I ØKONOMIPLANPERIODEN 2018-2021

BUNDNE DRIFTSFOND				B2018			B2019			B2020			B2021		
FONDNR	FONDNAVN	STED	31.12.17	BRUK	AVSATT	31.12	BRUK	AVSATT	31.12	BRUK	AVSATT	31.12	BRUK	AVSATT	31.12
25699981	KONSESJONSAVGIFTSFOND	1840 Skatt	10 743	-10 742	10 203	10 204	-10 203	10 203	10 204	-10 203	10 203	10 204	-10 203	10 203	10 204
25199001	OPPHJELP FISKE/FANGST	6330 Tekn	207	0	23	230	0	23	253	0	23	275	0	23	298
25199040	VILTFOND	6331 Tekn	64	0	37	101	0	37	138	0	37	174	0	37	211
25199914	DRIFTSFOND VANNVERK	6050 Tekn	5 443	-1 881	0	3 562	-1 881	0	1 681	-281	0	1 400		0	1 400
25199915	DRIFTSFOND AVLØPSANLEGG	6060 Tekn	6 496	-2 942	0	3 554	-2 942	0	612	-542	0	70	-542	0	-472
25199005	LANDRBRUKSFONDETS RENTEN	6380 Tekn	535	-22	22	535	-22	22	535	-22	22	535	-22	22	535
25199945	VENNSKAPSARBEID PROKOPLJI	1103 Adm	143	-42	0	101	0	0	101	0	0	101	0	0	101
251999xx	TILSKUDD OLEHALL	7192 Hel	400	-400	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
25199060	KOMP.STATKRAFT 2013	6354 Tekn	2 595	0	0		0	0		0	0		0	0	
25199062	KOMP.STATKRAFT 2014	1212 Utv		-255	0		-255	0		0	0		0	0	
25199062	KOMP.STATKRAFT 2014	6354 Tekn		-505			-694			-126					
25199062	KOMP.STATKRAFT 2014		5 200	-255	0	4 945	0	0	4 945	0	0	4 945	0	0	4 945